

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการสลับระหว่างภาษาไทยและภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ:กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี โดยผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบสามเฝ้าในการเก็บข้อมูล ได้แก่ การสังเกตการณ์ การตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาวัตถุประสงค์ของการสลับภาษาจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยของครูระหว่างการสอนภาษาอังกฤษนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3 และ 2/2
2. เพื่อศึกษาวัตถุประสงค์ของการสลับภาษาจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษของครูระหว่างการสอนภาษาอังกฤษนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3 และ 2/2
3. เพื่อสังเกตปฏิกิริยาตอบสนองของนักเรียนที่มีต่อการสลับภาษาในห้องเรียนของครู
4. เพื่อสอบถามความคิดเห็นของทั้งครูและนักเรียนที่มีต่อความเข้าใจในบทเรียนที่ครูอธิบายผ่านการสลับภาษา

เพื่อตอบจุดประสงค์ข้างต้นจึงเข้าสังเกตการณ์ในชั้นเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3 และ 2/2 ห้องละ 12 ชั่วโมงพร้อมผู้ร่วมสังเกตการณ์ 1 คนและเครื่องบันทึกเสียง 1 เครื่อง หลังจากถอดเทปจากเครื่องบันทึกเสียงจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามกรอบที่ประยุกต์มาจากการวิจัยเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการสลับภาษาและการใช้ภาษาในห้องเรียนสอนภาษาที่สองแบ่งเป็นวัตถุประสงค์ในการสลับจากภาษาอังกฤษเป็นไทย 16 ประการและจากภาษาไทยเป็นอังกฤษ 10 ประการ ซึ่งหากมีวัตถุประสงค์นอกเหนือจากนี้จะจัดอยู่ในประเภทอื่น ๆ แล้วจึงนับความถี่ของข้อมูลเพื่อคำนวณเป็นค่าร้อยละพร้อมกับแจกแจงผลในรูปของตารางแล้วจึงพรรณนาสรุปวัตถุประสงค์แต่ละประการพร้อมยกตัวอย่างประกอบ จากนั้นจึงเรียบเรียงข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นักเรียน การตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ครูเพิ่มเติมรวมถึงการจดบันทึกการสังเกตการณ์ในห้องเรียน ซึ่งได้ชี้แจงรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์วัตถุประสงค์ของการสลับภาษาจากการถอดเทปบันทึกการเรียนการสอน

1. ตารางแจกแจงความถี่การสลับจากภาษาอังกฤษเป็นไทยของครูระหว่างการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3 จากการถอดเทปบันทึกการเรียนการสอน
2. ตารางแจกแจงความถี่การสลับจากภาษาไทยเป็นอังกฤษของครูระหว่างการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3 จากการถอดเทปบันทึกการเรียนการสอน

3. ตารางแจกแจงความถี่การสลับจากภาษาอังกฤษเป็นไทยของครูระหว่างการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 จากการถอดเทปบันทึกการเรียนการสอน

4. ตารางแจกแจงความถี่การสลับจากภาษาไทยเป็นอังกฤษของครูระหว่างการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 จากการถอดเทปบันทึกการเรียนการสอน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นักเรียน

1. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3 เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่มีการสลับภาษา

2. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่มีการสลับภาษา

ส่วนที่ 3 ข้อมูลที่เก็บจากครูสอนภาษาอังกฤษแบ่งเป็น

1. ข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์เพิ่มเติม

2. ข้อมูลจากบันทึกหลังการสอนในแต่ละชั่วโมง

2.1 ตารางแสดงระดับความถี่การสลับจากภาษาอังกฤษเป็นไทยของครูในการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3 จากการทำบันทึกหลังการสอนของครู

2.2 ตารางแสดงระดับความถี่การสลับจากภาษาอังกฤษเป็นไทยของครูในการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 จากการทำบันทึกหลังการสอนของครู

ส่วนที่ 4 ข้อมูลที่ได้จากการจดบันทึกขณะสังเกตการณ์ในห้องเรียน

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์วัตถุประสงค์ของการสลับภาษาจากการถอดเทปบันทึกการเรียนการสอน

จากการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของการสลับภาษาทั้งจากอังกฤษเป็นไทยและไทยเป็นอังกฤษของครูระหว่างการสอนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3 และ 2/2 เมื่อนำมาวิเคราะห์ตามเกณฑ์ที่กำหนด แสดงผลดังตารางที่ 1 2 3 และ 4

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของการสลับจากภาษาอังกฤษเป็นไทยของครูระหว่างการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3 จากการถอดเทปบันทึกการเรียนการสอน

วัตถุประสงค์การสลับภาษา	จำนวนครั้ง	ค่าร้อยละ
1. สอนหลักไวยากรณ์	28	6.67
2. ควบคุมระเบียบในห้องเรียน	110	26.19
3. แสดงอารมณ์หรือความรู้สึก	38	9.05
4. อุทานหรือแสดงความตกใจ	5	1.19
5. แสดงความคิดเห็นส่วนตัว	3	0.71
6. กล่าวซ้ำ	71	16.90
7. อธิบายรายละเอียดเพิ่มเติม	6	1.43
8. สอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ	13	3.10
9. กระตุ้นการตอบสนองเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ	46	10.95
10. ตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน	22	5.24
11. มอบหมายงานหรือการบ้าน	27	6.43
12. ออกคำสั่งในชั้นเรียน	5	1.19
13. เปลี่ยนหัวข้อ ประเด็นหรือกิจกรรม	11	2.62
14. พุดคุยนอกบทเรียนหรือสร้างบรรยากาศเป็นกันเอง	11	2.62
15. ให้สัญญาณเปลี่ยนคู่สนทนา	6	1.43
16. การสลับภาษาซึ่งเกิดจากประเด็นและคู่สนทนาเป็นปัจจัย	14	3.33
17. อื่น ๆ	4	0.95
รวม	420	100

จากตารางที่ 1 พบว่าครูสลับจากภาษาอังกฤษไปสื่อสารด้วยภาษาไทยเพื่อควบคุมระเบียบวินัยในห้องเรียน มากที่สุด (ร้อยละ 26.19) มาลงคือ กล่าวซ้ำสิ่งที่กล่าวไปแล้วด้วยภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 16.90) กระตุ้นการตอบสนองจากนักเรียนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

(ร้อยละ 10.95) แสดงอารมณ์หรือความรู้สึกต่อสิ่งที่พูดและคู่สนทนา (ร้อยละ 9.05) สอนหลักไวยากรณ์ (ร้อยละ 6.67) มอบหมายงานหรือการบ้าน (ร้อยละ 6.43) ตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน (ร้อยละ 5.24) การสลับภาษาซึ่งเกิดจากประเด็นและคู่สนทนาเป็นปัจจัย (ร้อยละ 3.33) สอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 3.10) เปลี่ยนหัวข้อ ประเด็น หรือ กิจกรรมในชั้นเรียน (ร้อยละ 2.62) พูดคุยนอกบทเรียนหรือสร้างบรรยากาศเป็นกันเอง (ร้อยละ 2.62) อธิบายรายละเอียดเพิ่มเติม (ร้อยละ 1.43) ให้สัญญาณการเปลี่ยนคู่สนทนา (ร้อยละ 1.43) อุทานหรือแสดงความตกใจ (ร้อยละ 1.19) ออกคำสั่งในชั้นเรียน (ร้อยละ 1.19) การสลับภาษาเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ (ร้อยละ 0.95) และแสดงความคิดเห็นส่วนตัว (ร้อยละ 0.71) น้อยที่สุด

จากการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ในการสลับจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยของครูระหว่างการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3 สรุปได้เป็นตัวอย่างดังต่อไปนี้

1. สอนหลักไวยากรณ์

ตัวอย่างที่ 1

s. เพราะว่ามี 2 คน ต้องเปลี่ยนตัว y เป็น ตัว i

t. That's right. ถ้าหากลงท้ายด้วย y เราก็จะเปลี่ยน y เป็น i แล้วเติม es เปลี่ยน y

ตัด y ทิ้งไปเลย พรีบ แล้วใส่ ies อย่างง่าย

s. ง่ายค่ะ

ตัวอย่างที่ 1 หลังจากที่ใช้ภาษาอังกฤษในการบอกว่าสิ่งที่นักเรียนพูดนั้นถูกต้องครูได้สลับมาใช้ภาษาไทยเพื่อทบทวนหลักการเดิม 's' ของคำนามที่ลงท้ายด้วย '-y' อีกครั้ง ส่วนตัวอย่างที่ 2 หลังจากครูแจกสมุดการบ้านนักเรียนคืนไปแล้ว ครูได้สั่งให้นักเรียนตรวจว่าผิดกี่ข้อและถามนักเรียนว่ารู้หรือไม่ว่าที่ผิดเพราะอะไร นักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่าลืมเติม 'a' หรือ 's' ซึ่งเป็นสิ่งที่บอกจำนวน ครูจึงสลับไปใช้ภาษาไทยเพื่อทบทวนหลักไวยากรณ์อีกครั้ง

ตัวอย่างที่ 2

t. Almost all of you forgot?

s. a

t. and?

s. s

t. a and s. เพราะอะไรอะ ครูเอบอกแล้วว่า ไม่ว่าจะเป็นสัตว์ เป็น "puppy" เป็น "cat"

เราต้องบอกจำนวนเค้าด้วยถูกมะ การบอกจำนวนทำยังไงลูก

ตัวอย่างที่ 3

t. Who thinks yes?

s. (ยกมือ)

t. Who thinks no?

s. (ยกมือ)

t. OK, put your hand down.

s1. เพราะไม่ได้เปลี่ยนครับ

s2. เปลี่ยนตัว 'd' เป็นตัว 'i' ครับ

t. เอ้าฟังนะ อันนี้เป็นกรณียกเว้น เราต้องเติมเป็น 'ren' ไม่มีเติม 's' ใดๆทั้งสิ้น แต่เปลี่ยนใหม่เป็นเติมอะไรแทนลูก

s. ren

t. เอ้อ และคำนี้อ่านว่า children

s. children

ตัวอย่างที่ 3 ครูให้นักเรียนออกมาเปลี่ยนรูปคำว่า "child" จากเอกพจน์เป็นพหูพจน์บนกระดานดำให้นักเรียนเติม 's' ลงท้ายคำ ซึ่งไม่ถูกต้อง ครูจึงถามความคิดเห็นนักเรียนคนอื่นๆ ว่าใครบ้างที่คิดว่าการเติม 's' ที่ "child" เป็นการเปลี่ยนรูปพหูพจน์ที่ถูกต้อง หลังจากที่มีนักเรียนบางคนตอบว่าถูก ขณะที่บางคนบอกว่าไม่ถูก ทำให้ครูตระหนักว่า คำว่า "child" นั้น มีลักษณะพิเศษคือต้องเปลี่ยนรูปเป็น "children" ซึ่งแตกต่างจากคำนามทั่วไป ด้วยเหตุนี้ครูจึงสลับไปใช้ภาษาไทยเพื่ออธิบายให้นักเรียนเข้าใจ

ตัวอย่างที่ 4

t. Again (ปรบมือ)

s. (ปรบมือ)

t. Again

s. (ปรบมือ)

t. อ๊ะ สำหรับ fish เนี่ย ไม่ว่าจะจำนวนเท่าไรก็ยังเป็น fish ตัวเดิม

ตัวอย่างที่ 4 ครูสั่งให้นักเรียนคนหนึ่งออกมาหน้าชั้นแล้วเปลี่ยนรูปคำว่า "fish" จากเอกพจน์เป็นพหูพจน์ นักเรียนเขียนบนกระดานว่า "two fish" ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง หลังจากทีครูสั่งให้เพื่อนๆ ปรบมือให้นักเรียนคนดังกล่าวแล้ว ครูจึงสลับไปใช้ภาษาไทยเพื่ออธิบายหลักการเปลี่ยนรูปจากเอกพจน์เป็นพหูพจน์ของคำว่า "fish"

2. ความคุมระเบียบวินัยในห้องเรียน

ตัวอย่างที่ 5

t. Number 1 2 3 4, stand up and make a row. Number 1 2 3 4, pick up your notebook and make a row.

s. (เดินไปต่อแถว)

t. นิธิศ ทำไมไม่ไปต่อแถว

s.(เดินไปต่อแถว)

จากตัวอย่างที่ 5 ครูออกคำสั่งให้นักเรียนไปต่อแถวส่งการบ้านตามเลขที่ ในขณะที่คนอื่นๆเดินถือสมุดออกไปต่อแถว ครูสังเกตเห็นนักเรียนคนหนึ่งยังนั่งอยู่กับที่ไม่ยอมออกไปต่อแถว จึงออกคำสั่งด้วยการใช้คำถามเป็นภาษาไทยว่า “ทำไมไม่ไปต่อแถว” ซึ่งเมื่อนักเรียนคนดังกล่าวได้ยินดังนั้นจึงลุกจากที่แล้วเดินไปต่อแถวกับเพื่อนคนอื่นๆ ส่วนตัวอย่างที่ 6 และ 7 แสดงให้เห็นการสลับภาษาระหว่างที่ครูกำลังสอนหลักไวยากรณ์ และสังเกตเห็นนักเรียนที่ไม่สนใจฟังสิ่งที่ครูพูด ตัวอย่างที่ 6 นั้น ครูกำลังสอนเรื่องคำคุณศัพท์ขยายคำนาม มีนักเรียนคนหนึ่งไม่ตั้งใจเรียน จึงสลับไปใช้ภาษาไทยทันทีในการกล่าวตักเตือนและคาดโทษว่าหากไม่ตั้งใจเรียน จะให้ลงไปนั่งในถังขยะ ในขณะที่ตัวอย่าง 7 เป็นอีกตัวอย่างที่แสดงให้เห็นว่าในการควบคุมความพฤติกรรมของนักเรียนนั้น ครูมักใช้วิธีคาดโทษเป็นภาษาไทย

ตัวอย่างที่ 6

t. I have a short snake.

s. I have a short snake.

t. เมทริว เดียวจะโดนลงไปนั่งในถังขยะอะ

ตัวอย่างที่ 7

t. OK. Everybody, where does he put a cup?

s. He put the cup on the table

t. on the desk or on the table. How about..

s1.ครูเอขา เมื่อเช้า นิธิศเค้าเอาขาโต๊ะไปขว่นขาเมทริว

s2.เลื้อยคอดอกด้วยคะ

t. ใครฟองโดน 1 ที่

s. (เงียบ)

ตัวอย่างที่ 8

t. what

s. what

t. Who can tell me what is what? โอ๊ะ โอ มองทางนี้ มองทางนี้

ตัวอย่างที่ 8 และ ตัวอย่างที่ 9 แสดงให้เห็นว่าครูใช้วิธีสลับไปใช้ภาษาไทยเพื่อเรียกความสนใจจากนักเรียนที่ไม่ตั้งใจเรียน การสลับไปใช้ภาษาที่นักเรียนคุ้นเคยนั้นเป็นกลวิธีที่สามารถดึงความสนใจของนักเรียนกลับมาสู่บทเรียนได้อีกครั้ง

ตัวอย่างที่ 9

t. What does she like?

s. She likes pizza.

t. Good, Nichakarn. What does she like?

s. She likes pizza.

t. Does she like pizza? เอมี! ข้างหน้า หันมาเดี๋ยวนี้

s1.(หันหน้าตรง)

3. แสดงอารมณ์หรือความรู้สึกต่อสิ่งที่พูดและคู่สนทนา

ตัวอย่างที่ 10 แสดงการสลับภาษาเมื่อครูมีอารมณ์โกรธที่หลังจากดักเตือนแล้วนักเรียนยังคงมีพฤติกรรมเช่นเดิมและไม่สนใจเรียนเลยจึงเรียกออกมาทำโทษให้ยืนตรงถึงขะ

ตัวอย่างที่ 10

t. OK good thank you. Now what is the question, everybody? เอ้ยยย แบงค์!

ไปเลย (นักเรียนเดินไปที่ถึงขะ) นี่ครูเอทำโทษนะ ตรงนั้นใช้ถึงขะมัย เขยิบไปอีก

นอกจากการแสดงอารมณ์โกรธแล้ว ในบางครั้งครูยังแสดงความรู้สึกชื่นชมเมื่อนักเรียนสร้างผลงานที่น่าพึงพอใจ ตัวอย่างที่ 11 และ 12 แสดงการสลับภาษาเพื่อกล่าวชมเชย

ตัวอย่างที่ 11

t. You can say, he likes, he loves, he wants. (เดินดูคนต่อไป) Very good. โท

ลายมือสวยมากเลย

ตัวอย่างที่ 12

t. Sit down, Tananond Wongkampu.

s. (เปลี่ยน y เป็น i แล้วเติม es)

t. ถูกต้อง เก่งมาก

ตัวอย่างที่ 13 คำว่า “พอจะทำได้ไหม” เป็นการสลับภาษาเพื่อสื่อถึงความเป็นห่วงเป็นใย และตัวอย่างที่ 14 เป็นอีกตัวอย่างหนึ่งที่แสดงถึงการสลับภาษาเพื่อให้กำลังใจและชมเชย หลังจากที่นักเรียนทำงานที่ครูสั่งเสร็จเรียบร้อยแล้ว ในขณะที่แฝงอารมณ์ขันไว้ด้วยการหยอกล้อว่านักเรียนคนนี้ใช้เวลาานเพียงใดในการทำการบ้านให้เสร็จตามที่ครูสั่ง

ตัวอย่างที่ 13

t. Then, make sentences. Number one. ‘in’ พอจะทำได้มัย

ตัวอย่างที่ 14

t. Give me back. Everybody, does he like donut?

s. No, he does not.

t. OK. Good. Now, everybody go back to your seat.

s. (เดินคุยกันกลับไปนั่งที่)

t. อะ นิธิเสร็จแล้ว คบมือให้นิธิหน่อย

s. (ปรบมือ)

t. หนึ่งอาทิตย์กว่า กว่าจะเสร็จ

s. (หัวเราะ)

ตัวอย่างที่ 15

t. One week has 7 days: Sunday, Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday, Friday, Saturday. Everybody write the date.

s. ครูเอขา หนูจดไว้ในหนังสือที่หนูไม่ใช่คะ

t. Good. (เขียนตัวอย่างวันที่บนกระดาน) ถ้าตั้งใจฟัง ครูจะเขียนแล้วมีเสียงเป็นเสียงจิ้งเกอรี่เบลด้วย เอ้อ แต่ต้องตั้งใจฟัง

ตัวอย่างที่ 15 แสดงให้เห็นการแสดงอารมณ์ขันของครูในการเรียกร้องความสนใจจากนักเรียน

4. อุทานหรือแสดงความตกใจ

ตัวอย่างที่ 16

t. want. What does ‘like’ mean?

s. ชอบ

t. Love?

s. รัก

t. have?

s. ต้องการ..... มี

t. want?

s. ต้องการ

t. That's right. So, you will เอ้ย น้ำลายไหล!

ตัวอย่างที่ 16 นั้นเป็นการสลับภาษาในการกล่าวคำอุทานแสดงความตกใจเมื่อครูเห็นนักเรียนที่กำลังนั่งเรียนอยู่น้ำลายไหลต่อหน้าต่อตา เช่นเดียวกับผลงานวิจัยที่เคยทำมาแล้วคือเมื่อคนเราตกใจหรือเผชิญกับเหตุการณ์ฉับพลันจนต้องกล่าวคำอุทานออกมา การกล่าวคำอุทานถูกถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาแม่โดยอัตโนมัติ

5. แสดงความคิดเห็นส่วนตัว

ตัวอย่างที่ 17 ครูวิพากษ์วิจารณ์การทำหน้าทำตาเหมือนสัตว์ประหลาดของนักเรียนคนหนึ่งในขณะที่ฟังเพื่อนกำลังฝึกบทสนทนาหน้าชั้นเรียน

ตัวอย่างที่ 17

t. Huh? Do you like KFC?

s. No, I do not.

t. Ask him. Prie Chanok !

s1. Do you like KFC?

s2. Yes, I do.

t. แบ่งคั่นน้ำเกลี้ยงมากเกินไป

6. กล่าวซ้ำสิ่งที่กล่าวไปแล้วด้วยภาษาอังกฤษ

ตัวอย่างที่ 18

t. before eating pizza, homework !

s. การบ้าน การบ้านอีกแล้ว

t. Complete the first page and second page. ทำหน้า 1 และ หน้า ??

s. สอง

ตัวอย่างที่ 18 แสดงการกล่าวซ้ำเพื่อกระตุ้นการตอบสนองของนักเรียนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับงานที่ครูสั่ง การกล่าวซ้ำในลักษณะนี้ ครูไม่ได้กล่าวซ้ำทั้งหมดแต่ทิ้งท้ายไว้ในนักเรียนตอบเองเพื่อแสดงให้เห็นว่านักเรียนเข้าใจสิ่งที่ครูสั่ง

ตัวอย่างที่ 19

Pick up your notebook. หยิบสมุดขึ้นมา

ตัวอย่างที่ 19 แสดงการกล่าวซ้ำเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งของครู บางครั้งเมื่อได้ยินคำสั่งหรือคำถามเป็นภาษาอังกฤษ นักเรียนบางคนยังไม่มีปฏิกิริยาตอบสนองในทันที อาจเพราะไม่ตั้งใจฟัง หรือเพราะข้อความที่สื่อนั้นถูกกล่าวในภาษาที่ตนเองไม่คุ้นเคย ดังนั้นจึงพบว่าบ่อยครั้ง การสลับไปใช้ภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาแม่ของนักเรียนในการออกคำสั่งซ้ำอีกครั้งหรือถามซ้ำอีกครั้งหลังจากที่กล่าวเป็นภาษาอังกฤษแล้ว มีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นการตอบสนอง ซึ่งนักเรียนก็แสดงถึงปฏิกิริยาตอบรับอย่างที่เราคาดหวังเช่นกัน

ตัวอย่างที่ 20

t. Yes. And then part 2, move to part 2, page 3. Part 2, look at the picture, circle the best answer. Look at the picture and you read. There are phrases or sentences. You read them and circle. OK?

s. Yes.

t. Understand?

s. Yes.

t. Go!

s. (นักเรียนทำข้อสอบ)

s1.ครูเอ

t. huh?

s1.วงกลมยังไ้

t. You look at the picture first. What is it?

s1.(เริ่มเข้าใจ ทำข้อสอบต่อ)

s2.ครูเอ

t. Yes?

s2.รูปนี้รูปอะไรเธอ

t. You read it. อะ Listen. ครูเอขอพูดภาษาไทย ถ้านักเรียนดูรูปภาพแล้วเอ๊ะ ยังไม่เข้าใจ ทำยังไง เราก็ต้องอ่านคำ ถูกลมัย อย่างเช่น ข้อที่ eighteen ข้อสิบแปด เอ๊ะ ดูซิ รูปภาพอะไร

s. (ดูรูปภาพข้อ 18)

t. เราไม่รู้เราก็ต้องอ่านคำ ถูกลมัยลูก อ่านคำ คำไหนเนี่ยมันน่าจะเกี่ยวกับรูปภาพมากที่สุด เราก็ circle คำนั้น

ตัวอย่างที่ 20 แสดงให้เห็นการสลับภาษาเพื่อกล่าวซ้ำเพื่ออธิบายข้อความเดิมให้นักเรียนเข้าใจอย่างกระจ่าง หลังจากที่ครูอธิบายวิธีทำแบบฝึกหัดและออกคำสั่งให้นักเรียนเริ่มทำแบบฝึกหัดด้วยภาษาอังกฤษแล้ว นักเรียนคนหนึ่งถามขึ้นม่าวางกลมอย่างไร จากนั้นนักเรียนอีกคนหนึ่งถามขึ้นม่าวางรูปนี้คือรูปอะไร คำถามของนักเรียนทั้งสองทำให้ครูตระหนักว่ายังมีนักเรียนบางคนยังไม่เข้าใจแบบฝึกหัด จึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องอธิบายแบบฝึกหัดอีกครั้งเป็นภาษาไทยเพื่อให้นักเรียนทุกคนเข้าใจอย่างกระจ่าง

ตัวอย่างที่ 21

t. Everybody, sit down on your chair. Bank, tomorrow, if you don't submit me, zero.

ถ้าไม่ส่งครูเอ ทุกคนฟัง ของเบงค์จะเป็นอะไรทันที

s. Zero

ตัวอย่างที่ 21 แสดงการกล่าวซ้ำเพื่อให้นักเรียนเข้าใจอย่างกระจ่างว่าหากไม่เอางานมาส่งจะได้ 0 คะแนนทันที ส่วนตัวอย่างที่ 22 แสดงการกล่าวซ้ำเพื่อเน้นย้ำ ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ครูเดินเข้าห้องเรียนมาแล้วเห็นนักเรียนนั่งเป็นระเบียบเรียบร้อย พร้อมอุปกรณ์การเรียนบนโต๊ะตามที่ครูเคยสั่งไว้ การกล่าวซ้ำในลักษณะนี้แสดงให้เห็นว่าครูนั้นรู้สึกชื่นชมกับสิ่งที่ได้เห็นจริงๆ

ตัวอย่างที่ 22

t. Oh very nice class. Class นี้น่ารักมาก

7. อธิบายรายละเอียดเพิ่มเติม

ตัวอย่างที่ 23

t. You open your notebook and look into your notebook. ตรวจเช็คคู่มือ มีอะไรเราทำอะไรผิดบ้าง

ตัวอย่างที่ 24

t. Open your notebook, นะ คู่มือ ที่ครูเอมีปากกาแดงๆตรวจ มีแก้มือ

s. (เปิดสมุด)

ตัวอย่างที่ 25

t. Very good. ใครได้ “Very good” หน้าที่มีมากมาก็แสดงว่าดีมาก

s. เย้

จากตัวอย่างที่ 23 หลังจากที่ครูออกคำสั่งเป็นภาษาอังกฤษให้นักเรียนเปิดสมุดคู่มือ ครูได้สลับไปใช้ภาษาไทยเพื่อกล่าวขยายความว่าทำให้เปิดสมุดเพราะต้องการให้นักเรียนดูว่าทำแบบฝึกหัดผิดตรงไหนและอย่างไรบ้าง ตัวอย่างที่ 24 มีความคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ หลังจากที่ครูสั่ง

ให้นักเรียนเปิดสมุดด้วยภาษาอังกฤษแล้ว ครูได้สลับไปใช้ภาษาไทยเพื่ออธิบายถึงเหตุผลว่าทำไมให้นักเรียนเปิดสมุดก็เพื่อตรวจดูว่าตนเองทำแบบฝึกหัดผิดข้อใดและครูแก้ไขข้อผิดให้อย่างไรบ้าง และตัวอย่างที่ 25 แสดงการสลับภาษาหลังจากครูกล่าวคำชมเชยเป็นภาษาอังกฤษแล้วจึงใช้ภาษาไทยเพื่อชี้แจงว่าหากใครได้ “very good” ที่มีหน้ายิ้มมากในสมุดการบ้านแสดงว่าทำผลงานได้ดีมาก

8. สอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

ตัวอย่างที่ 26

t. Who can tell me what is like, what is want and what is love? Like?

s. ชอบ

t. Ok. Good. Pat, One star. Want?

s. ไม่ชอบ

t. huh?

s. ไม่ชอบ

t. ต้องการ หรือ อยาก

บางครั้งการสลับไปใช้ภาษาแม่ในการแปลคำศัพท์ที่นักเรียนไม่คุ้นเคยแทนการอธิบายด้วยภาษาเป้าหมายก็อำนวยความสะดวกด้านเวลาและความเข้าใจ เหมือนเป็นทางลัดแห่งความรู้ได้ นักเรียนเข้าใจได้ง่ายขึ้นและเร็วขึ้น เช่นตัวอย่างที่ 26 ครูแปลว่าคำว่า “want” ว่าสามารถแปลได้ทั้ง “ต้องการ” และ “อยาก” และตัวอย่างที่ 27 ครูแปลคำว่า “love” ว่าแปลว่า “รัก” ก็ได้หรือ “ชอบ” ก็ได้เช่นเดียวกัน

ตัวอย่างที่ 27

t. Marina one star. Love

s. รัก

t. รัก หรือ ชอบ เหมือนกัน

9. กระตุ้นการตอบสนองจากนักเรียนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

ตัวอย่างที่ 28

t. Everybody repeat after me. Marina! What do you like?

s. What do you like?

t. เค้าได้มีครูเอพูดว่าอะไร

s. คุณชอบอะไร

ตัวอย่างที่ 28 ครูต้องการตรวจสอบให้แน่ใจว่านักเรียนเข้าใจความหมายของประโยค “what do you like?” ที่เพิ่งเรียนไปหรือไม่จึงขอให้นักเรียนลองเดาความหมาย ส่วนตัวอย่างที่ 29 นั้นหลังจากครูทดสอบโดยการตั้งคำถามว่านักเรียนคนใดคิดว่าการเติม ‘es’ ที่คำว่า “boy” ถูกและคนใดคิดว่าผิด เมื่อนักเรียนสองคนตอบว่าถูกแล้วครูจึงป้อนคำถามต่อว่าทำไมจึงคิดว่าถูก อย่างไรก็ตาม ทั้งนักเรียนคนที่ 1 และ 2 ไม่สามารถหาเหตุผลมาสนับสนุนคำตอบของตนเองได้

ตัวอย่างที่ 29

t. Who thinks no?

s. (ยกมือ)

t. Tananond, yes or no? Who thinks no?

s. (ยกมือ)

t. ทำไม ไคซ์

s1.(เงียบ)

t. ทำไม กิตติภัทร

s2. (เงียบ)

ตัวอย่างที่ 30

t. “What does she like?” and “What do you like”? มันต่างกันตรงไหนลูก

s. (เงียบ)

ตัวอย่างที่ 31

t. No, not two. Number one, เราจะเติม s ก็ต่อเมื่อเป็นอะไรลูก

s. He

ตัวอย่างที่ 30 ครูสลับไปใช้ภาษาไทยเพื่อป้อนคำถามกระตุ้นให้นักเรียนตอบว่าทั้งสองประโยคที่ครูยกมานั้นมีความแตกต่างกันอย่างไร ส่วนตัวอย่างที่ 31 ครูกำลังตรวจสอบความเข้าใจในเรื่องประธานที่เป็นเอกพจน์ซึ่งเป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 ต้องเติม ‘s’ ที่คำกริยา

นอกจากการตรวจสอบความเข้าใจเกี่ยวกับบทเรียนแล้ว พบว่าครูยังสลับไปใช้ภาษาไทยเพื่อตรวจสอบความเข้าใจเกี่ยวกับการส่งงานที่ได้รับมอบหมายด้วยดังตัวอย่างที่ 32

ตัวอย่างที่ 32

t. OK, Goodbye, everybody. See you again and submit on Monday ส่งวันไหน

s. ส่งวันจันทร์

10. ตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน

ตัวอย่างที่ 33

t. Good morning sit down. ยังมีคนกำลังระบายอยู่ ให้ทำให้เสร็จ ไข่ม้อยคะ เปรียบชนก ไข่ม้อยคะ (งานนักเรียนยังไม่เรียบร้อย ยังไม่พร้อมเรียน)

s2. ไข่ม้อยคะ

ตัวอย่างที่ 33 หลังจากที่ถูกกล่าวทักทายเป็นภาษาอังกฤษเรียบร้อยแล้ว ครูกลับไปใช้ภาษาไทยเพื่อชี้แจงว่าต้องระบายสีตามที่ครูสั่งให้เสร็จ ซึ่งที่จริงแล้วนักเรียนควรระบายสีมาจากที่บ้านเป็นการบ้านแล้วแต่นักเรียนบางคนไม่ได้ระบายจึงเพิ่งมาระบายก่อนเรียน

ตัวอย่างที่ 34

t. No, circle. Circle A B C or D. Look at the picture and read. (เก็บข้อสอบนักเรียนที่เดินเอามาส่งเรื่อยๆ) นิธิศ นิธิศตอบอะไรสองข้อนี้ (หัวเราะ)

s. ไหนครับ

จากตัวอย่างที่ 34 ครูทยอยเก็บข้อสอบที่นักเรียนเอามาส่งแต่ปรากฏว่าเมื่อตรวจสอบเรียบร้อยของข้อสอบแล้วพบว่า มีนักเรียนคนหนึ่งตอบสองข้อซึ่งที่จริงให้ตอบข้อที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว จึงแจ้งให้นักเรียนทราบ ในขณะที่ตัวอย่างที่ 35 นั้นครูพบว่านักเรียนที่เดินมาส่งแบบฝึกหัดตอบคำถามไม่ครบจึงสั่งให้นักเรียนคนดังกล่าวกลับไปตรวจดูความเรียบร้อยของแบบฝึกหัดอีกครั้ง

ตัวอย่างที่ 35

t. Sure? No, number 12. ข้อ 12 นี้ ดูให้ดีๆ อย่าเพิ่งมาส่ง เดี่ยวครูเอมาให้คะแนนเลย ตรวจดูดีดี ว่าเราตอบครบทุกข้อมั๊ย นี่ข้อ 4 ก็ไม่ได้ทำ ข้อ 12 ก็ไม่ได้ทำ กลับไปดูใหม่

11. มอบหมายงานหรือการบ้าน

ตัวอย่างที่ 36

t. Listen first. ใครทำเสร็จแล้ว ใครได้พูดเสร็จแล้ว กลับไปนั่งโต๊ะ เขียนวันที่ให้เรียบร้อย นะ

ตัวอย่างที่ 36 แสดงการสลับภาษาเพื่อออกคำสั่งให้นักเรียนเขียนวันที่เตรียมไว้สำหรับทำแบบฝึกหัด ส่วนตัวอย่างที่ 37 หลังจากนักเรียนทยอยมาส่งแบบฝึกหัดแล้ว ครูกลับไปใช้ภาษาไทยในการสั่งว่านักเรียนที่ส่งแบบฝึกหัดแล้วให้หยิบหนังสือเรื่อง “Mac and Tap” ขึ้นมาฝึกอ่านออกเสียงเพื่อจะได้ออกมาอ่านให้ครูฟังทีละคน

ตัวอย่างที่ 37

t. You have already circled? (ตรวจสอบความเรียบร้อย) OK, go. Everybody, practise reading Mac and Tap. นะเรามีเวลา 15 นาที ให้นักเรียนเตรียมตัวอ่าน Mac and Tap ไว้แล้วเดี๋ยวครูจะเรียกมาอ่านทีละคน ใครหายใครลืมใครไม่ได้เอามา คู่กับเพื่อนก่อน

ตัวอย่างที่ 38

t. I like pizza. Tananont likes KFC. That's right? What do you like?

s. I like McDonald's

t. McDonald's OK. เขียน ครูจะให้เราแต่งอย่างเงี้ย ใน 1 ย่อหน้าจะต้องมีทั้งหมด 10 ประโยค 10 ประโยค

จากตัวอย่างที่ 38 ครูกลับไปใช้ภาษาไทยในการสั่งให้นักเรียนฝึกแต่งประโยค 10 ประโยคดังตัวอย่างที่ครูแสดงให้ดูก่อนหน้านี้แล้ว

12. ออกคำสั่งในชั้นเรียน

ตัวอย่างที่ 39

t. Marina

s. I am here

t. Suchaya

s. I am here

t. อะ นักเรียนได้งานของตัวเองแล้ว เปิดคู่มือนี้เลย

คำสั่งที่ถูกถ่ายทอดเป็นภาษาแม่ของนักเรียน พบว่าเป็นคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนรู้การสอนดังที่แสดงในตัวอย่างที่ 39 และ 40 ซึ่งตัวอย่างที่ 39 นั้นครูสั่งให้นักเรียนเปิดสมุดการบ้านดูหลังจากที่ได้รับก๊นไปแล้ว ส่วนตัวอย่างที่ 40 ในขณะที่นักเรียนออกมาฝึกบทสนทนาหน้าชั้นเรียนทีละคู่ โดยสลับกันถามตอบ หลังจากนักเรียนคนที่ 2 ตอบคำถามของนักเรียนคนที่ 1 แล้ว ถึงคราวที่ตนเองต้องถามกลับ แต่ปรากฏว่านักเรียนคนที่ 2 กลับตอบคำถามแทนที่จะถามคำถาม ครูจึงสลับไปออกคำสั่งให้ถามเป็นภาษาไทย

ตัวอย่างที่ 40

t. What do you like?

s1. What do you like?

s2. I like noodle.

t. Good. Err Kiateyoth.

s2. I like..

t. ถาม!

s1. (หัวเราะ)

13. เปลี่ยนหัวข้อ ประเด็น หรือ กิจกรรมการเรียนการสอน

ตัวอย่างที่ 41

t. What do you like?

s. I like milk.

t. What do you like?

s. I like pizza.

t. OK. Every คราวนี้ฟังครูเอใหม่ Porada, do you like pizza?

s. (เงียบ)

จากตัวอย่างที่ 41 ครูทบทวนประโยคคำถามประเภท “Wh-Question” โดยตั้งคำถามว่า “คุณชอบอะไร” ซึ่งนักเรียนทุกคนสามารถตอบได้ จากนั้นจึงสลับไปใช้ภาษาไทยเพื่อบอกนักเรียนว่าคราวนี้คำถามของครูจะไม่เหมือนเดิม เพราะครูกำลังจะสอนการตั้งคำถามประเภท “Yes/No Question” ส่วนตัวอย่างที่ 42 หลังจากทีครูแสดงตัวอย่างการออกเสียงและให้นักเรียนออกเสียงตาม ครูได้สลับไปใช้ภาษาไทยเพื่อเปลี่ยนประเด็นจากการสอนการอ่านออกเสียงไปเริ่มการทำแบบฝึกหัดในสมุด และตัวอย่างที่ 43 หลังจากทีครูเป็นคนตั้งคำถามให้นักเรียนฝึกตอบ ครูสลับไปใช้ภาษาไทยเพื่อบอกว่าต่อไปนี้จะให้นักเรียนเป็นผู้ออกมาฝึกตั้งคำถามเพื่อถามเพื่อนๆหน้าชั้นเรียน

ตัวอย่างที่ 42

t. Pine apple

s. Pine apple

t. Pizza

s. Pizza

t. คำศัพท์ให้แล้วต่อไป Look in your notebook.

ตัวอย่างที่ 43

t. What do you like?

s. I like fried chicken.

t. What do you like?

s. I like apple.

t. OK. คราวนี้ครูจะไม่เป็นคนถามแล้ว I want one student to be here to stand here and ask your friend.

14. พุคคุยนอกบทเรียนหรือสร้างบรรยากาศเป็นกันเอง
ตัวอย่างที่ 44

- t. Everybody, open your eyes. “Huana” say.
s. Everybody, stand up please. Good morning teacher A.
t. OK. วันหยุด ใครไปเที่ยวไหนมาบ้างเอ่ย
s. หนู ! (แย่งกันยกมือ แย่งกันตอบ)

ตัวอย่างที่ 44 แสดงการสลับภาษาเพื่อสร้างบรรยากาศเป็นกันเองหลังจากที่มีวันหยุดยาว ครูจึงถามนักเรียนว่าใครไปเที่ยวไหนมาบ้าง ส่วนตัวอย่างที่ 45 และ 46 แสดงการใช้ภาษาแม่ในการพูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับสถานที่ที่ไปเที่ยววันหยุด

ตัวอย่างที่ 45

- t. Where did you go?
s. ไปสนามบินครับ
t. โอ้ว ไปสนามบิน ที่ไหน
s. สนามบินสุวรรณภูมิ

ตัวอย่างที่ 46

- t. โอ้ว How about you, Benyapa? Where did you go?
s. ซิคอน สแควร์ค่ะ
t. ซิคอน สแควร์ ไปทำอะไรบ้างลูก
s. ไปซื้อของค่ะ

15. ให้สัญญาณการเปลี่ยนคู่สนทนา

ตัวอย่างที่ 47

- t. Everybody, put your palm on your desk.
s. (เอามือวางบนโต๊ะ)
t. And close your eyes slowly . สรวิตย์ไปไหนมาครับ
s1. ไม่สบายครับ (นักเรียนชี้แจงเหตุผลที่ขาดเรียน)

จากตัวอย่างที่ 47 หลังจากทีครูออกคำสั่งเป็นภาษาอังกฤษให้นักเรียนหลับตาทำสมาธิแล้ว ครูจึงสลับไปใช้ภาษาไทยเพื่อถามนักเรียนคนหนึ่งถึงสาเหตุที่ไม่ได้มาโรงเรียน การสลับภาษาดังกล่าวเป็นการกำหนดขอบเขตการสนทนาระหว่างครูและนักเรียนคนนั้นเท่านั้น เช่นเดียวกับตัวอย่างที่ 48 ระหว่างการสอนการใช้คำบุพบทเพื่อบอกตำแหน่งของสิ่งของ ครูสลับไปขอให้เจ้าของโต๊ะเรียนที่ครูขึ้นมาประกอบการเรียนการสอนหน้าชั้นเรียนให้ไปนั่งกับเพื่อนก่อน

ตัวอย่างที่ 48

t. beside teacher A !!

s1. (ทำท่าได้ถูกต้อง)

t. I have a cup on my desk.

s. (หัวเราะ)

s2.(ทำท่าได้ถูกต้อง)

t. OK, go. นิธิศ นิธิศไปนั่งทำโต๊ะปรดาก่อนไปลูก

s3.ทำไมล่ะครับ

t. ก็ครูเอยมิโต๊ะ เห็นมะ

16. การสลับภาษาซึ่งเกิดจากประเด็นและคู่สนทนาเป็นปัจจัย

ตัวอย่างที่ 49

t. Tiwapon, come here. อะไรนะ (หันไปถามนักเรียนอีกคนซึ่งเมื่อครูถามครู แต่ครูไม่ได้ยิน)

s. ก๊วยเตี้ยวเรียกอะไรคะ

t. Noodle.

ตัวอย่างที่ 49 แสดงการสลับภาษาเพื่อพูดคุยกับนักเรียนที่ถามแทรกขึ้นมาว่าคำว่า “ก๊วยเตี้ยว” นั้นภาษาอังกฤษเรียกว่าอะไร ซึ่งในขณะนั้นครูกำลังสอนอยู่และได้ยินคำถามไม่ชัด จึงถามกลับไปว่า “อะไรนะ”

ตัวอย่างที่ 50

t. Homework, I count 10 put your homework here.1...2

s. ครูเอขา แม่หนูถามว่า เล่มนี้คืออะไร

t. ยังไม่ได้สอนลูก เก็บไปก่อน

จากตัวอย่างที่ 50 ในขณะที่ครูกำลังสั่งให้นักเรียนนำสมุดการบ้านมาส่ง มีนักเรียนคนหนึ่งถามแทรกนอกประเด็น ครูจึงต้องสลับไปใช้ภาษาไทยเพื่อทำความเข้าใจว่าควรเก็บไปก่อน เพราะไม่เกี่ยวกับครูกำลังสอนอยู่

17. การสลับภาษาด้วยวัตถุประสงค์อื่น

ตัวอย่าง 51

t. Like grape ! like grape but she loves KFC. OK. Next, Kittipat ออกแล้ว

จากตัวอย่างที่ 51 ครูสุ่มเรียกนักเรียนเพื่อออกมาส่งสมุดการบ้านเมื่อตรวจสมุดเสร็จ ครูจึงเรียกชื่อนักเรียนคนต่อไป ทันใดนั้นครูเกิดนึกขึ้นได้ว่าชื่อที่เรียกนั้นเคยออกมาแล้ว การพูดว่า “ออกแล้ว” ของครูนั้น ครูเพียงแค่พูดเบาๆ เหมือนพูดกับตัวเอง โดยไม่ได้เจตนาให้นักเรียนคนใดสนใจฟัง

ตัวอย่างที่ 52

t. Tiwaporn, come here.

s. (เดินมาหาครู)

t. Date!

s. (เอากลับไปเขียนวันที่)

t. เดี๋ยวครูเอ... I will wait until everybody finishes.

ตัวอย่างที่ 52 เป็นตัวอย่างการสลับไปใช้ภาษาไทยด้วยความไม่รู้ตัวในตอนแรก และเมื่อครูรู้ตัวว่าเผลอพูดภาษาไทยออกมา จึงเปลี่ยนกลับไปใช้ภาษาอังกฤษตามเดิม

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์หัตถุประสงค์ของการสลับจากภาษาไทยเป็นอังกฤษของครูระหว่างการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3 จากการถอดเทปบันทึกการเรียนการสอน

วัตถุประสงค์การสลับภาษา	จำนวนครั้ง	ค่าร้อยละ
1. มอบหมายงานหรือการบ้าน	40	9.73
2. แสดงตัวอย่างการใช้ภาษาและนำเสนอเนื้อหาในบทเรียน	128	31.14
3. บอกเล่าประสบการณ์หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน	3	0.73
4. ขอความช่วยเหลือหรือกล่าวขอโทษ	3	0.73
5. ควบคุมระเบียบในห้องเรียน	46	11.19
6. ประเมินความก้าวหน้าและแสดงผลตอบรับ	51	12.42
7. กล่าวนอกประเด็นการเรียนการสอน	0	0.00
8. ควบคุมเวลาในการทำกิจกรรม	19	4.62
9. ตรวจสอบความก้าวหน้าหรือความเข้าใจ	33	8.03
10. ชักชวนให้ร่วมทำกิจกรรม	66	16.06
11. อื่นๆ	22	5.35
รวม	411	100

จากตารางที่ 2 พบว่าครูสลับจากภาษาไทยไปสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษเพื่อแสดงตัวอย่างการใช้ภาษาและนำเสนอเนื้อหาในบทเรียนมากที่สุด (ร้อยละ 31.14) รองมาลงคือ ชักชวนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม (ร้อยละ 16.06) ประเมินความก้าวหน้า และแสดงผลตอบรับ (ร้อยละ 12.42) ควบคุมระเบียบในห้องเรียน (ร้อยละ 11.19) มอบหมายงาน หรือ การบ้าน (ร้อยละ 9.73) ตรวจสอบความก้าวหน้าและความเข้าใจของนักเรียน (ร้อยละ 8.03) การสลับภาษาเพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ (ร้อยละ 5.35) ควบคุมเวลาในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน (ร้อยละ 4.62) บอกเล่าประสบการณ์หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน (ร้อยละ 0.73) ขอความช่วยเหลือและกล่าวขอโทษ (ร้อยละ 0.73) และไม่มีการสลับภาษาเพื่อกล่าวนอกประเด็นการเรียนการสอน (ร้อยละ 0.00)

จากการวิเคราะห์หัตถุประสงค์ในการสลับจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษของครูระหว่างการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3 สรุปได้เป็นตัวอย่างดังต่อไปนี้

1. มอบหมายงาน หรือ การบ้าน

ตัวอย่างที่ 1

t. ใครทำเสร็จแล้ว ใครได้พูดเสร็จแล้ว กลับไปนั่งโต๊ะ เขียนวันที่ให้เรียบร้อยนะ

(เขียนบนกระดาน) Make sentences from the given words. Spell ten times.

ตัวอย่างที่ 1 หลังจากที่คุณให้นักเรียนออกมาฝึกบทสนทนาหน้าห้องตามเลขที่แล้วจึงให้แบบฝึกหัดเพิ่มเติมโดยให้แต่งประโยคจากคำที่กำหนดให้ ส่วนตัวอย่างที่ 2 หลังจากที่คุณชี้แจงว่าจะสอนบทเรียนใหม่ในสัปดาห์ต่อไปแล้วคุณจึงสลับไปใช้ภาษาอังกฤษเพื่อพูดเรื่องแบบฝึกหัดใหม่ที่คุณจะแจกให้ได้แล้วให้เขียนชื่อและวันที่ให้เรียบร้อย

ตัวอย่างที่ 2

t. วันนี้ เป็นวันสุดท้าย ที่จะพูดถึงเรื่อง "Food, Drink and Fruit" ครึ่งหน้าก็จะพูดเรื่องใหม่แล้ว ขึ้นต้นเรื่องใหม่แล้วนะ I will give you one paper. One paper, one worksheet to everybody. When you get the worksheet, write your name and the date.

2. แสดงตัวอย่างการใช้ภาษาและนำเสนอเนื้อหาในบทเรียน

ตัวอย่างที่ 3

t. ครูเอให้เขียนภาษาไทยก่อน Now everybody look at the first page, look at the first page again, look and repeat after me. Read.

s. read

t. look

s. look

t. write

s. write

ตัวอย่างที่ 4

t. ผิดก็เว้นไว้ 3 หน้า วันนี้เริ่มต้นเขียนหน้านี้อะ Now, can you tell me what pet we had last week? Everybody, can you remember the pet? Everybody repeat after me. Pet

s. Pet .

t. What did we have, what pet did we have last week?

s. (เงิบ)

t. What? What pet?

s. แมว

จากตัวอย่างที่ 3 จะเห็นว่าครูฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำในภาษาอังกฤษตาม ในขณะที่
ตัวอย่างที่ 4 ครูกลับไปใช้ภาษาอังกฤษเพื่อทบทวนบทเรียนของสัปดาห์ที่แล้วเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยง
ตัวอย่างที่ 5

t. ไล่ a เพราะว่ามันมีกัตัว

s. หนึ่ง ตัว

t. ถ้าไล่ s

s. สองตัวขึ้นไป

t. Yes, two animals up.

ตัวอย่างที่ 5 นั้นครูกลับไปใช้ภาษาอังกฤษเพื่อกล่าวซ้ำคำว่า “สองตัวขึ้นไป” ที่
นักเรียนพูดเป็นภาษาไทยเพื่อแสดงตัวอย่างการใช้ภาษา ซึ่งครูใช้วิธีกล่าวซ้ำเพื่อแปลความหมาย
จากภาษาไทยเป็นอังกฤษซึ่งเป็นภาษาเป้าหมายก่อนข้างบอຍเพื่อให้ นักเรียนเรียนรู้และซึมซับ
วิธีการสื่อความคิดออกมาทั้งสองภาษา

3. บอกเล่าประสบการณ์หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน

ตัวอย่างที่ 6

t. แล้วเดี๋ยవుร่งนี้ครูจะเอามาให้ Who likes a teddy bear?

s1.หนู

t. Who likes a teddy bear?

s2.หนูมี teddy bear.

ตัวอย่างที่ 7

t. ครูเอถามยัง?

s. ยัง

t. I do not have a racing car. I do not want a racing car. Who wants a racing

car?

s. (ยกมือ)

t. I have jigsaw puzzle. Who wants jigsaw puzzle?

s. (ยกมือ)

จากตัวอย่างที่ 6 และ 7 ครูกำลังสอนคำศัพท์เกี่ยวกับของเล่นต่างๆ พร้อมกับสอนการ
แต่งประโยคอย่างง่ายๆ เช่น have หรือ want จากนั้นจึงถามคำถามว่าของเล่นที่ครูสอนนั้นใครชอบ
บ้าง นอกจากนี้ครูยังกล่าวว่าครูไม่มีรถแข่งและไม่อยากได้รถแข่ง แล้วถามนักเรียนในห้องว่ามีใคร

อยากได้รถแข่งบ้าง นักเรียนหลายคนยกมือขึ้น จากนั้นครูถามใหม่ว่าครูมีภาพต่อจิ๊กซอว์ ใครอยากได้บ้าง นักเรียนหลายคนยกมือขึ้น การนำประสบการณ์ส่วนตัวมาโยงเข้ากับเนื้อหาที่สอนเป็นอีกวิธีที่ทำให้บทเรียนน่าสนใจมากขึ้น

4. ขอความช่วยเหลือ และ กล่าวขอโทษ

ตัวอย่างที่ 8

t. รับสมุดไปแล้วตรวจสอบก่อนว่าอันไหนถูก อันไหนผิด เอ แล้วเพราะอะไร Pawaris,

Tananont, come here. Help me to give to your friends.

ตัวอย่างที่ 8 และ 9 แสดงการสลับไปใช้ภาษาอังกฤษในการขอให้นักเรียนคนหนึ่งออกมาช่วยครูเอาสมุดการบ้านไปคืนเพื่อน ๆ

ตัวอย่างที่ 9

t. นี่ทำแล้วแต่ไม่ส่ง เดียวก็เปรี้ยงให้เลย ทำเดี๋ยวนี้ ไม่มีทำไม่เสร็จ ทำไม่เสร็จหรือไม่ได้

ทำ

s1.ผมทำเสร็จแล้วครับ

t. ครูเอถามใคร Tiwapom, please help me to give it to your friend.

5. ควบคุมระเบียบในห้องเรียน (Manager)

ตัวอย่างที่ 10

t. เนี่ยดูของสุทธาเค้าสิเนี่ย เรียบร้อยมากเลย เนี่ยครูเอมี 20 คะแนนจะให้ 20, ten. (คืนสมุดนักเรียน)

s. (เดินกลับไปนั่งที่)

t. Everybody, sit down on your chair.

ตัวอย่างที่ 11

t. ถ้าไม่ส่งครูเอ ทุกคนฟัง ของเบงค์จะเป็นอะไรทันที

s. Zero

t. Pat, look at your desk. Is it in the row?

ตัวอย่างที่ 10 แสดงการสลับภาษาเพื่อออกคำสั่งให้นักเรียนนั่งกับที่ให้เรียบร้อยหลังจากทยอยกันเอาสมุดการบ้านไปส่ง และตัวอย่างที่ 11 แสดงการสลับภาษาเพื่อตักเตือนนักเรียนให้จัดโต๊ะเรียนให้ตรงแถว

6. ประเมินความก้าวหน้า และแสดงผลตอบรับ

ตัวอย่างที่ 12

t. ไขมันี่

s. ไม่ใช่ครับ/ค่ะ

s1. ครูเอครับ เอาคำอื่นนอกจากคำว่า like ได้เปล่าครับ

t. Good.

ตัวอย่างที่ 12 แสดงการสลับภาษาเพื่อกล่าวชมเชยหลังจากได้ยินความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ถามว่าสามารถเอาคำกริยาตัวอื่นมาใช้แต่งประโยคนอกจากคำว่า "like" ได้หรือไม่

ตัวอย่างที่ 13

t. Who can tell me what is like, what is want and what is love? Like?

s. ชอบ

t. Ok. Good. Pat, One star. Want?

s1. ไม่ชอบ

t. หือ?

s2 ต้องการ

t. ต้องการ หรือ อยาก Marina one star.

จากตัวอย่างที่ 13 ครูให้รางวัลนักเรียนที่มีผลงานเป็นที่น่าพอใจ สามารถตอบคำถามได้อย่างถูกต้องด้วยการให้ดาวแทนการกล่าวคำชมเชย และตัวอย่างที่ 14 แสดงการยืนยันว่าสิ่งที่นักเรียนตอบนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องแล้ว

ตัวอย่างที่ 14

t. ครูจะให้เราแต่งอย่างเงี้ย ใน 1 ย่อหน้าจะต้องมีทั้งหมด 10 ประโยค 10 ประโยค

s. ใช่คำว่า love ได้มั๊ยครับ

t. That's right.

7. กล่าวนอกประเด็นการเรียนการสอน

การสลับไปใช้ภาษาอังกฤษเพื่อกล่าวนอกประเด็นการเรียนการสอนนั้นเป็นการสลับภาษาที่ไม่พบในการศึกษาครั้งนี้

8. ควบคุมเวลาในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน

ตัวอย่างที่ 15

t. ถ้าหากยังไม่เสร็จ เขียนภาษาอังกฤษ เอ้ย ! ภาษาไทยด้านข้าง the English words เดียวนี้
เลยเร็วๆ Sorawit, Hurry!

ตัวอย่างที่ 15 แสดงให้เห็นว่าครูสลับไปใช้ภาษาอังกฤษเพื่อเร่งให้นักเรียนลอกโจทย์
แบบฝึกหัดเร็วๆ เพื่อจะได้ทันเวลาออกไปตั้งแถวหน้าห้อง ส่วนตัวอย่างที่ 16 ครูใช้บริหารจัดการเวลา
ด้วยการนับเลข 1-10 ซึ่งเป็นอีกกลวิธีหนึ่งในการกระตุ้นให้นักเรียนรีบทำแบบฝึกหัด

ตัวอย่างที่ 16

t. ทำเลข I will count ten. 1..2...3...4..5..6

s1.หนูเสร็จแล้วครับ

ตัวอย่างที่ 17

s2.หนูทำเสร็จแล้วค่ะ

t. Wait !

s3.ครูคะ เสร็จแล้วค่ะ

t. Wait for others. Wait for Nuttanond, oops, Tananond.

จากตัวอย่างที่ 17 ในขณะที่ครูทิ้งเวลาให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด มีนักเรียนสองคนทำ
เสร็จแล้ว แต่เนื่องจากยังมีเวลาในการทำแบบฝึกหัดเหลืออยู่ครูจึงไม่ได้เร่งเหมือนตัวอย่างที่ 15 และ
16 แต่บอกให้นักเรียนรอเพื่อนคนอื่นก่อน

9. ตรวจสอบความก้าวหน้าและความเข้าใจของนักเรียน

ตัวอย่างที่ 18

t. ต้องเขียนคำภาษาไทยลงด้านข้างด้วย Understand?

s.Yes

ตัวอย่างที่ 18 แสดงการตรวจสอบความเข้าใจด้วยวิธีถามตรงๆเป็นภาษาอังกฤษว่าเข้าใจ
หรือไม่ ในขณะที่ตัวอย่างที่ 19 ใช้วิธีป้อนคำถามให้นักเรียนตอบเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของ
นักเรียน

ตัวอย่างที่ 19

t. เจ้าทำอะไรอยู่

s1.look

s2. see

t. see. How about picture number two?

s3.เปลี่ยนเสื้อผ้า

t. Huh?

s4.ตกปลาครับ

t. Catch.

10. ชักชวนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม

ตัวอย่างที่ 20

t. ถ้าครูบอกว่า I have a snake, and I have a snake. Who can draw another snake?

s. (ยกมือ)

t. Prieb Chanok, come here.

ตัวอย่างที่ 20 แสดงการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อขออาสาสมัครให้ออกมาวาดรูปบนกระดาน และ ตัวอย่างที่ 21 แสดงการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อขออาสาสมัครให้ออกมาฝึกการถามคำถามเป็นภาษาอังกฤษให้เพื่อน าคอบแทนครู

ตัวอย่างที่ 21

t. คราวนี้ครูจะ ไม่เป็นคนถามแล้ว I want one student to be here to stand here and ask your friend.

ตัวอย่างที่ 22

t. ปราดา ครูอนุญาตหรือยังคะ

s. (นั่งที่)

t. แบงค์ใหญ่ ยืนขึ้น ไม่ต้องทำอะไรทั้งสี่นะ ยืน ยืน Next, Tichakarn

s1. What do you like?

s2. I like McDonalds.

t. Good. Next, one more student. Everybody, I want one more student. But this time, the song is "Bingo". OK? One two three.

จากตัวอย่างที่ 22 นั้นครูชักชวนให้นักเรียนเล่นเกมร้องเพลง "Bingo" โดยเพลงหยุดที่ใครนักเรียนคนนั้นต้องออกมาฝึกการถามคำถาม "What do you like?" หน้าชั้นเรียน

11. การสลับภาษาเพื่อวัตถุประสงค์อื่น

ตัวอย่างที่ 23

t. อ้าว วันนี้ มารินาไปไหนลูก

s. Absent

t. OK thank you. Surapong.

ตัวอย่างที่ 23 แสดงการสลับภาษาเพื่อกล่าวขอบคุณ ในขณะที่ตัวอย่างที่ 24 แสดงการสลับภาษาไปสื่อสารคนละภาษากับนักเรียนเพื่อฝึกทักษะการสื่อสาร โดยใช้ภาษาเป้าหมาย

ตัวอย่างที่ 24

t. ใครไม่ได้ส่ง

s1. หนูส่งให้ครูเธอแล้วอะ

t. I got it.

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์หัตถุประสงค์ของการสลับจากภาษาอังกฤษเป็นไทยของครูระหว่างการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 จากการถอดเทปบันทึกการเรียนการสอน

วัตถุประสงค์การสลับภาษา	จำนวนครั้ง	ค่าร้อยละ
1. สอนหลักไวยากรณ์	26	8.02
2. ควบคุมระเบียบในห้องเรียน	67	20.68
3. แสดงอารมณ์หรือความรู้สึก	29	8.95
4. อุทานหรือแสดงความตกใจ	2	0.62
5. แสดงความคิดเห็นส่วนตัว	2	0.62
6. กล่าวซ้ำ	79	24.38
7. อธิบายรายละเอียดเพิ่มเติม	8	2.47
8. สอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ	27	8.33
9. กระตุ้นการตอบสนองเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ	37	11.42
10. ตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน	12	3.70
11. มอบหมายงานหรือการบ้าน	3	0.93
12. ออกคำสั่งในชั้นเรียน	5	1.54
13. เปลี่ยนหัวข้อ ประเด็นหรือกิจกรรม	3	0.93
14. พูดคุยนอกบทเรียนหรือสร้างบรรยากาศเป็นกันเอง	4	1.24
15. ให้สัญญาณเปลี่ยนคู่สนทนา	6	1.85
16. การสลับภาษาซึ่งเกิดจากประเด็นและคู่สนทนาเป็นปัจจัย	9	2.78
17. อื่นๆ	5	1.54
รวม	324	100

จากตารางที่ 3 พบว่าครูสลับจากภาษาอังกฤษไปสื่อสารด้วยภาษาไทยเพื่อกำหนดคำสั่งที่กล่าวไปแล้วด้วยภาษาอังกฤษมากที่สุด (ร้อยละ 24.38) รองลงมาคือ ควบคุมระเบียบวินัยในห้องเรียน (ร้อยละ 20.68) กระตุ้นการตอบสนองจากนักเรียนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

(ร้อยละ 11.42) แสดงอารมณ์หรือความรู้สึกต่อสิ่งที่พูดและคู่สนทนา (ร้อยละ 8.95) สอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 8.33) สอนหลักไวยากรณ์ (ร้อยละ 8.02) ตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน (ร้อยละ 3.70) การสลับภาษาซึ่งเกิดจากประเด็นและคู่สนทนาเป็นปัจจัย (ร้อยละ 2.78) อธิบายรายละเอียดเพิ่มเติม (ร้อยละ 2.47) ให้สัญญาณการเปลี่ยนคู่สนทนา (ร้อยละ 1.85) ออกคำสั่งในชั้นเรียน (ร้อยละ 1.54) การสลับภาษาเพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ (ร้อยละ 1.54) พูดคุยนอกบทเรียนหรือสร้างบรรยากาศเป็นกันเอง (ร้อยละ 1.24) เปลี่ยนหัวข้อ ประเด็น หรือกิจกรรมในชั้นเรียน (ร้อยละ 0.93) มอบหมายงานหรือการบ้าน (ร้อยละ 0.93) และอุทานหรือแสดงความตกใจ (ร้อยละ 0.62) และแสดงความคิดเห็นส่วนตัวน้อยที่สุด (ร้อยละ 0.62)

จากการวิเคราะห์หัวข้อประสงค์ในการสลับจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยของครูระหว่างการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 สรุปได้เป็นตัวอย่างดังต่อไปนี้

1. สอนหลักไวยากรณ์

ตัวอย่างที่ 1

t. Page one, seven oh. 170 Look at the picture, everybody. And tell me what is it?

Number one.

s. /ei/

t. huh?

s. /ei/

t. มันไม่ใช่เสียง /ei/ ชะหน่อย แต่มันเป็นตัว at ถ้าตัว 'a' ตัวเดียวออกเสียงเป็น /æ/

ตัวอย่างที่ 1 แสดงการสลับภาษาเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดเมื่อนักเรียนออกเสียงสระ 'a' ซึ่งตรงกับเสียง /æ/ ไม่ถูกต้อง ในขณะที่ ตัวอย่างที่ 2 แสดงการสลับภาษาเพื่อสรุปหลักไวยากรณ์ให้นักเรียนเข้าใจอีกครั้ง แต่วิธีสรุปของครูนั้นแฝงกลวิธีการป้อนคำถามเพื่อทดสอบความจำของนักเรียนด้วยว่าที่เรียนไปแล้วจำได้หรือไม่

ตัวอย่างที่ 2

t. Oh good, and what is the consonant of the word "mud"?

s. M and D

t. M and D and what is the vowel of the word "mud"?

s. U

t. U เอาล่ะครูจะสรุปเป็นภาษาไทย ไม่เข้าใจนะ เมื่อกี้ที่ครูเอพูด ฟัง ชัยพล พัด ! ถ้า

ครูเอถามเรื่อง sound คืออะไรลูก

s. เสียง

t. เสียง เสียงของเรา อย่าง 1 คำเนี่ยมีเสียงอยู่เท่าไร

s. สาม

ตัวอย่างที่ 3

t. mask

s. mask

t. OK. ครูเอ้ก็ยังเห็นคนยังไม่เข้าใจ เอาใหม่ลูก มาดูคำนี้กัน gift คำเดียว ครูเอ้ยกตัวอย่างให้คำหนึ่ง gift มี gi มาฟังเสียงที่ครูเอ้พูดต่อ ชยพล สนั่น ! ฟังครูเอ ฟังเสียงครูเอ gift

s. gift

t. That's right. Gift เห็นมะมันมีกี่เสียงแล้ว สองเสียง เพราะว่าเราพูดถึงเรื่อง เรื่อง blend.

ตัวอย่างที่ 3 เป็นอีกตัวอย่างที่แสดงให้เห็นการใช้ภาษาแม่ในการทบทวนหลักการอ่านออกเสียงคำที่มีเสียงตัวสะกดสองเสียงผสมกันให้นักเรียนเข้าใจอย่างกระจ่าง

2. ควบคุมระเบียบวินัยในห้องเรียน

ตัวอย่างที่ 4

t. This one. One four seven. Count ten, everybody, help me to count. One

s. two, three, four, five, six, seven, eight, nine, ten.

t. สนั่น! ครูเอ้บอกแล้วใช่ไหมว่า รายงานภาษาอังกฤษให้เก็บไว้ในไฟล์ไฟล์หนึ่ง

s. อู๋! แฟ้มอยู่นี่

t. น่น! แล้วทำไม พัดถึงเอาไปไว้ที่อื่น

s. (หยิบแฟ้มขึ้นมา)

ตัวอย่างที่ 4 แสดงตัวอย่างการสลับภาษาเพื่อจัดการกับนักเรียนที่ไม่มีระเบียบวินัยในห้องเรียน ในขณะที่ตัวอย่างที่ 5 นั้นครูชี้แจงสิ่งที่ควรปฏิบัติในการเตรียมความพร้อมก่อนเริ่มเรียน

ตัวอย่างที่ 5

t. So, there is only Yok, who submitted me the homework. How about the others?

s. (วุ่นวายหางานอยู่ที่แฟ้ม)

t. And now, ทุกคนฟังก่อน บน โต๊ะจะต้องมีอะไรทุกอย่างที่เกี่ยวกับ Reading และรวมกระทั่งแบบฝึกอ่าน ที่ล่าสุดคือเรื่องอะไร?

s. The tin man.

ตัวอย่างที่ 6 แสดงตัวอย่างการสลับภาษาเพื่อตำหนินักเรียนที่ไม่สนใจฟังสิ่งที่ครูกำลังสอนเพราะหว่างแต่เล่นของเล่นได้โต๊ะ จากนั้นจึงเตือนว่าไม่ควรประพฤติแบบนี้ให้เห็นอีกพร้อมสั่งให้นักเรียนคนอื่นๆเป็นพยานด้วย ในขณะที่ตัวอย่างที่ 7 แสดงการสลับภาษาเพื่อโน้มน้าวให้นักเรียนตั้งใจเรียนด้วยการเอาสิ่งที่นักเรียนชอบมาเป็นแรงจูงใจในการเรียน

ตัวอย่างที่ 6

t. Circle the word that names the picture and print the word. OK? Number one. 170.

พฤษ อ๊ะหว่างเล่นอยู่คนเดียวจนจะคอยคุณะ ถ้าครูเอเตือนพฤษอีกครั้งหนึ่ง อดนะทุกคนรับทราบนะ เป็นพยานนะ

ตัวอย่างที่ 7

t. Ah now everybody go to the page twenty ?

s. four, twenty four

t. ครูเอบอกแล้วนะ ถ้าน่ารักก็จะลงไปอ่านข้างล่าง

3. แสดงอารมณ์หรือความรู้สึกต่อสิ่งที่พูดและคู่สนทนา

ตัวอย่างที่ 8

t. Number eight, gray

s. ว่าแล้วเขียว

t. นี่ เดียร์นะ ทำไม ... ตอนกลางวันเดี๋ยวไปหาครูเอเลย ทั้งเช้า กลางวัน เย็นเรียนไม่รู้

เรื่องเลย ฟังก็ไม่ฟัง มองแต่ก็ไม่สนใจ บอก van ไปวงกลม vain ครูเอพูดสระเอมบี้

s. เป่ล่าพูดครับ

ตัวอย่างที่ 8 แสดงการสลับภาษาเพื่อแสดงอารมณ์โกรธที่นักเรียนคนที่ไม่สนใจเรียนเป็นประจำทำแบบฝึกหัดผิด ในขณะที่ตัวอย่างที่ 9 แสดงตัวอย่างการสลับภาษาเพื่อแสดงอารมณ์ขันเมื่อเห็นนักเรียนคนที่เอาศีรษะไปกระแทกโต๊ะยังทำท่าทำเจ็บอยู่

ตัวอย่างที่ 9

t. everybody look at the pictures. One seven oh. พฤษยังไม่หาย ครูเอเป่ากระหม่อมให้อีกม๊าย มีกลิ่นปากด้วยนะ

s. (หัวเราะ)

ตัวอย่างที่ 10

t. Go to the toilet?

s1.(พยักหน้า)

t. OK

s. (ทำแบบฝึกหัด)

s2.ทำไม่ได้

t. ลองดูก่อน

ตัวอย่างที่ 10 แสดงการสลับภาษาเพื่อให้ส่งเสริมหรือให้กำลังใจ หลังจากมีนักเรียนคนหนึ่งพูดขึ้นว่า “ทำไม่ได้” ครูจึงสลับไปใช้ภาษาไทยเพื่อบอกให้นักเรียนคนดังกล่าวลองทำดูก่อน เพราะหากลองทำแล้ว นักเรียนอาจทำได้ดังถูกต้อง

ตัวอย่างที่ 11

t. Everybody sad.

s. (ทำท่าร้องไห้)

t. Happy

s. (ทำท่าดีใจ)

t. Sad

s. (ทำท่าเศร้า)

t. เออ เหมือนอะไรลูก เหมือนคนบ้าเลย (ชวนนักเรียนทำท่าทางตลก)

จากตัวอย่างที่ 11 ครูกำลังสอนเรื่องคำคุณศัพท์ที่แสดงอารมณ์หรือความรู้สึก โดยที่ครูสั่งให้นักเรียนทำหน้าตาแสดงอารมณ์มีความสุขจากนั้นเปลี่ยนไปแสดงอารมณ์เสียใจ ซึ่งในการแสดงสีหน้าเสียใจนั้น ทุกคนทำได้อย่างน่าขัน ครูจึงสลับไปใช้ภาษาไทยเพื่อยกย่องนักเรียนว่าการแสดงสีหน้าแบบนั้น ไม่เหมือนคนเศร้าโศกเสียใจแต่เหมือนคนสติไม่ดีมากกว่า

4. อุทานหรือแสดงความตกใจ

ตัวอย่างที่ 12

t. Group one, come on. Sit here. I said last week, everybody have to divide the characters in your group, who will be the cat, who will be cats, who will be a frog.

s1.ผม ผมเป็น cat

s2.ผมเป็น frog

t. อ้าวแล้วใครเป็นคนเล่าละ

ตัวอย่างที่ 13

t. Now, everybody look on the board. OK. Preuk, sit down please. อ้าวใครมีหน้าซ้ำ

กัน

จากตัวอย่างที่ 12 ครูกำลังให้นักเรียนแบ่งบทบาทกันเพื่อแสดงบทบาทสมมติตามเนื้อหาในบทเรียนที่เพิ่งเรียนไป แต่เมื่อนักเรียนตกลงกันแล้วว่าใครเล่นบทใด ปรากฏว่าไม่มีคนเล่าเรื่อง เนื่องจากคนไม่เพียงพอเป็นเหตุให้ครูกล่าวคำอุทาน “อ้าว” ออกมา เช่นเดียวกับตัวอย่างที่ 13 ที่หลังจากที่ครูรู้ตัวว่าแจกชีทแบบฝึกหัดซ้ำหน้ากัน

5. แสดงความคิดเห็นส่วนตัว

ตัวอย่างที่ 14

t. If it's correct, you tick, if your answer is incorrect, put a cross. Number one, weed.

Number two ยังชี้โขง นี่ พัด เอ๊ย พฤกษ์ ผิดหมดเลย

ตัวอย่างที่ 14 แสดงการสลับภาษาของครูในการออกความคิดเห็นว่าที่นักเรียนได้คะแนนเต็มเพราะว่าชี้โขงเนื่องจากก่อนหน้านี้ครูสังเกตเห็นว่านักเรียนคนดังกล่าวทำผิดหมดทุกข้อเลย

6. กล่าวซ้ำสิ่งที่กล่าวไปแล้วด้วยภาษาอังกฤษ

ตัวอย่างที่ 15

t. So you write the question and leave one space. เขียนคำถามแล้วก็เว้นบรรทัด

ไว้

ตัวอย่างที่ 16

t. I will check your handwriting also. ครูเอเช็คลายมือด้วย

ตัวอย่างที่ 15 แสดงการกล่าวซ้ำของครูด้วยภาษาไทยเพื่อให้นักเรียนเข้าใจชัดเจนถึงวิธีการทำแบบฝึกหัดเนื่องจากคำสั่งนั้นค่อนข้างยาวจึงไม่แน่ใจว่านักเรียนจะสามารถฟังแล้วเข้าใจได้หรือไม่ ส่วนตัวอย่างที่ 16 แสดงการกล่าวซ้ำเพื่อเน้นย้ำว่านักเรียนควรเขียนด้วยลายมือที่สวยงามเพราะครูจะตรวจลายมือด้วย

ตัวอย่างที่ 17

t. louder , tractor

s. tractor

t. louder ครูเอบอกให้ดัง ๆ

ตัวอย่างที่ 18

t. What do we call for this sound? One star. What do we call? เรียกว่าอะไร

ตัวอย่างที่ 17 และตัวอย่างที่ 18 แสดงการสลับภาษาเพื่อกล่าวซ้ำอีกครั้งเป็นภาษาไทย เพื่อกระตุ้นปฏิกิริยาตอบสนองซึ่งตัวอย่างที่ 17 เป็นการกล่าวซ้ำให้ทำตามคำสั่งส่วนตัวอย่างที่ 18 เป็นการกล่าวซ้ำเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนตอบคำถาม

ตัวอย่างที่ 19

t. Oh sorry, ขอโทษ

ตัวอย่างที่ 20

t. OK what, Pruek, explain. อธิบายสิ

ตัวอย่างที่ 19 แสดงการกล่าวซ้ำเพื่อเน้นย้ำให้นักเรียนรู้ว่าครูนั้นรู้สึกผิดและต้องการขอโทษจริงๆ ในขณะที่ตัวอย่างที่ 20 แสดงการกล่าวซ้ำเพื่อแปลความหมาย เนื่องจากคำว่า “explain” ไม่ใช่คำสั่งที่นักเรียนคุ้นเคยเท่ากับคำสั่งทั่วไปเช่น “write” หรือ “read”.

7. อธิบายรายละเอียดเพิ่มเติม

ตัวอย่างที่ 21

t. The first group, Sai-R-Kart, Pataranat, Sanun, and Dear. The second, Puripat, Sukon and Sirachat. ทำยังไง สักดาห์หน้าครูจะให้ 1 คน เป็นคนอ่าน เราเรียกว่า “narrator” เป็นคนเล่า ที่เหลือจะต้องแสดงเป็นแมวสองตัว แล้วก็อีก 1 ตัว

จากตัวอย่างที่ 21 หลังจากที่ครูใช้ภาษาอังกฤษในการแบ่งกลุ่มนักเรียนเพื่อทำกิจกรรม แล้วจึงสลับไปใช้ภาษาไทยเพื่อบอกรายละเอียดเพิ่มเติมถึงเหตุผลว่าที่ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มนั้น ก็เพื่อแสดงบทบาทสมมติในสัปดาห์ถัดไป

ตัวอย่างที่ 22

t. Ok.Good. Today we finish here everybody. I will give you the chance. สำหรับคนที่ ยังไม่ได้ระบายสี ครูจะให้โอกาสระบาย แล้ววันจันทร์ต้องส่ง ถ้าวันจันทร์ไม่เสร็จไม่ส่ง ก็ศูนย์ โอเค นะคะ ขอมรับนะ

จากตัวอย่างที่ 22 ครูสลับไปใช้ภาษาไทยเพื่อบอกเพิ่มเติมว่าให้โอกาสนักเรียนที่ยังระบายสีไม่เสร็จส่งงานได้ถึงวันไหนและหากไม่ส่งผลจะเป็นอย่างไร

8. สอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

ตัวอย่างที่ 23

t. Soak, er... I have water, right? So I pour it, so Preuk is wet.

s1. รดน้ำหัวเลย

t. So, Preuk is wet- soak.

s2. เปียก

t. เอ้อ เปียกปอน ชุ่มไปหมดเลย

ตัวอย่างที่ 24

t. Number two?

s. ไม้อะไรอะ

t. ไม้พุง ไม้ค้ำ

จากตัวอย่างที่ 23 นั้นครูอธิบายความหมายของคำว่า “soak” ว่าไม่ใช่แค่เปียกเฉยๆ แต่หมายถึงเปียกชุ่ม ส่วนตัวอย่างที่ 24 ครูช่วยนักเรียนแปลความหมายของคำว่า “crutches”

9. กระตุ้นการตอบสนองจากนักเรียนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

ตัวอย่างที่ 25

t. OK. Now, we have more blending sounds. That is /r/ /l/ /t/ /n/ /p/ Now, everybody look at each word and tell me, what are the initial blending sounds of each word. Picture One อะไรลูก?

s. Silder.

ตัวอย่างที่ 25 แสดงการสลับภาษาเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนตอบว่าภาพที่เห็นคืออะไร ส่วนตัวอย่างที่ 26 เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความสามารถในการวิเคราะห์หาเหตุผล

ตัวอย่างที่ 26

t. How about the fourth picture?

s. backpack

t. backpack ทำไมละทำไมไม่เป็น gumdrop?

s. เพราะ gum แปลว่าหมากฝรั่ง

ตัวอย่างที่ 27

t. basket

s. basket

t. ทำไมครูเออ่าน 'bas-ket' (เขียนบนกระดาน) ครูเอแบ่งช่วงตรงไหนลูก

s. bas

ตัวอย่างที่ 27 เป็นอีกตัวอย่างที่แสดงการกระตุ้นให้ฝึกวิเคราะห์ว่าคำที่มีสองพยางค์นั้น เวลาอ่านจะแบ่งคำอย่างไร

10. ตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน

ตัวอย่างที่ 28

t. Can you tell what will happen next?

s. เอาละ หนูจะเขียนแล้ว

t. เร็วๆ แล้วเดี๋ยวครูจะเช็ค

ตัวอย่างที่ 29

t. Number three, five snails Five snails. (เดินดูรอบห้อง) ครูเอให้ระบายสีก่อนใจให้ เลือกคำแล้วก็ระบายก่อน เดี่ยวค่อยเขียน เดี่ยวค่อยเขียน ระบายก่อน

s1. (หยุดเขียน)

ตัวอย่างที่ 28 แสดงการสลับภาษาเพื่อเร่งให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเร็วๆ ในขณะที่เดิน ตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนในการทำแบบฝึกหัด ส่วนตัวอย่างที่ 29 เมื่อตรวจดูนักเรียนทำแบบฝึกหัดแล้วพบว่านักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งไม่ถูกต้องจึงชี้แจงซ้ำอีกครั้งว่าควรทำอะไรก่อนหรือหลัง

11. มอบหมายงานหรือการบ้าน

ตัวอย่างที่ 30

t. Who has a calendar? I saw you have a calendar.

s. (วิ่งไปดูปฏิทิน)

t. โอเค อาทิตย์หน้าไม่ได้ อาทิตย์หน้าหยุด วันปีใหม่ ก็ให้เอามาส่งวันไหนแทน วันพุธ

แทน

12. ออกคำสั่งในชั้นเรียน

ตัวอย่างที่ 31

t. What is the vowel sound of each word, cap map man cat pan can?

s. /æ/

t. ศิริชัด คนเดียว ไหนอ่านซิ

ตัวอย่างที่ 32

t. So the final sound of this word, there are 2 sounds /m/ and /p/ so for 2 sounds, we call “blend” also. Right. Next word, พัด สรุปลให้ครูเฝงซิ

s. (เงียบ)

ตัวอย่างที่ 31 ครูสลับภาษาเพื่อออกคำสั่งให้นักเรียนคนหนึ่งยืนขึ้นและฝึกอ่านออกเสียง ในขณะที่ตัวอย่างที่ 32 ครูออกคำสั่งให้นักเรียนอีกคนลองสรุปเนื้อหาโดยย่อให้ครูฟัง

13. เปลี่ยนหัวข้อ ประเด็น หรือ กิจกรรมในชั้นเรียน

ตัวอย่างที่ 33

t. Number fourteen, frame, frame, frame

s. (เขียนในกระดาน)

t. Number fifteen, tractor, tractor

s. (เขียนในกระดาน)

t. And number sixteen, plate, plate

s. (เขียนในกระดาน)

t. เอาละคราวนี้ Everybody, pick up your tiny book.

จากตัวอย่างที่ 33 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด โดยวิเคราะห์ว่าคำที่ครูพูดมีเสียงพยัญชนะต้นควบกันสองเสียง ได้แก่ เสียงใดบ้าง เมื่อแบบฝึกหัดเสร็จสิ้นที่ข้อ 16 ครูจึงสลับไปใช้ภาษาไทยในการกล่าววลีสั้นๆ “เอาละ คราวนี้” เพื่อบอกให้นักเรียนทราบถึงการเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งต่อไปเป็นการฝึกอ่านเรื่องจากหนังสือเล่มเล็ก

14. พูดคุยนอกบทเรียนหรือสร้างบรรยากาศเป็นกันเอง

ตัวอย่างที่ 34

t. I say a fox

s. fox

t. A cat, what does it mean? It means this picture(วาดรูป) สวยมัย

s1. ขามันอะคะ

t. สวยมัยลูก

s1. ขามันเล็กมากเลย

จากตัวอย่างที่ 34 ครูกำลังวาดรูปแมวอยู่บนกระดาน เมื่อวาดเสร็จจึงหันไปตามนักเรียนว่ารูปที่ครูวาดสวยหรือไม่ จากนั้นนักเรียนคนหนึ่งให้ความเห็นว่าขาแมวของครูเล็กมาก ซึ่งตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นการสร้างบรรยากาศเป็นกันเองและเปิดโอกาสให้นักเรียนกล้าพูดกล้าแสดงความคิดเห็น

15. ให้สัญญาณการเปลี่ยนคู่สนทนา

ตัวอย่างที่ 35

t. man

s. man

t. Move to the next page

s. (เปลี่ยนหน้า)

t. สายอากาศ สายอากาศหรือ เอิร์นถามครูเอนะ letter 'e' อะ

s. หนู

จากตัวอย่างที่ 35 จะเห็นว่าครูสลับไปใช้ภาษาไทยเพื่อระบุชื่อนักเรียนที่ครูต้องการสื่อสารด้วย การที่ครูเรียกชื่อนักเรียนทำให้นักเรียนคนอื่น ๆ ซึ่งไม่ได้มีชื่ออย่างที่เรียกอาจไม่สนใจสิ่งที่ครูพูดเพราะตระหนักแล้วว่าครูไม่ได้พูดกับตนเองหรือกับนักเรียนทุกคนในห้อง

16. การสลับภาษาซึ่งเกิดจากประเด็นและคู่สนทนาเป็นปัจจัย

ตัวอย่างที่ 36

t. Oh, no, letter ay and letter ai, the sound is /e/ OK, Sirachat?

s. OK

t. Now, move to page 170.

s. (เปลี่ยนหน้า)

s1. ครูเอ ทำไมทำหน้านี้

t. เพราะว่า ศิรชัตไม่ได้มาเรียน

ตัวอย่างที่ 36 นั้น ในระหว่างการทำแบบฝึกหัดเรื่องเสียงสระ มีนักเรียนคนหนึ่งถามแทรกขึ้นมาว่า ทำไมทำหน้านี้ คือหน้าก่อนหน้านี้อย่างไม่ได้ทำ ครูจึงต้องสลับไปใช้ภาษาไทย เช่นเดียวกันในการชี้แจงว่าสาเหตุที่ทำให้ทำหน้านี้ก่อนเพราะว่ามีนักเรียนคนหนึ่งไม่ได้มาเรียนเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว เกรงว่าจะไม่เข้าใจแบบฝึกหัด

ตัวอย่างที่ 37

t. Net, this word is net, right? So, which picture is net?

s. (จับคู่คำกับรูปภาพ)

t. Right.

s1. Hot แปลว่าอะไรนะ ครูเอ

t. ยังไม่ถึงเลย

จากตัวอย่างที่ 37 ในขณะที่ครูกำลังอธิบายแบบฝึกหัดอยู่มีนักเรียนคนหนึ่งถามแทรกขึ้นมาเกี่ยวกับความหมายของคำว่า “hot” ครูจึงสลับไปใช้ภาษาไทยเช่นเดียวกันเพื่อชี้แจงว่าครูยังอธิบายไม่ถึงคำคำนั้น

ตัวอย่างที่ 38

t. Tin man first, everybody. Put your tin man on the desk. I will go and check.

s1. หนูได้คะแนนน้อย เพราะว่าหนูยังระบายสีไม่เสร็จ ครูเอไม่ได้บอกนี่คะว่าให้

ระบายสี

t. อย่ามา ...ครูเอบอกไปแล้ว ว่าครูเอจะตรวจวันไหนเนี่ย จริง ๆ แล้วต้องตรวจวันไหน

s. วันอังคาร

ตัวอย่างที่ 38 เป็นอีกตัวอย่างที่แสดงให้เห็นว่าครูสลับไปใช้ภาษาไทยเช่นเดียวกับนักเรียนที่อ้างว่าที่ได้คะแนนน้อยเพราะยังระบายสีไม่เสร็จ การสลับภาษาของครูในกรณีนี้ก็เพื่อโต้แย้งสิ่งที่นักเรียนพูดเกี่ยวกับงานที่มอบหมายให้ทำ

17. การสลับภาษาเพื่อวัตถุประสงค์อื่น

ตัวอย่างที่ 39

t. So you want first or second?

s. Second.

t. Second, you first. อะครูเอเป็นคนเล่า

ตัวอย่างที่ 39 นั้นแสดงการสลับภาษาเพื่อชี้แจงให้นักเรียนทราบว่า ครูจะรับบทบาทเป็นผู้เล่าเรื่องในการแสดงบทบาทสมมติเนื่องจากนักเรียนแบ่งกลุ่มและแบ่งบทบาทกันแล้วแต่ขาดคนเล่าเรื่อง ในขณะที่ตัวอย่างที่ 40 นั้นเป็นการสลับภาษาโดยไม่มีวัตถุประสงค์ชัดเจนเนื่องจากครูเพิ่งนึกขึ้นได้ว่าที่เรียกหัวหน้าห้องนั้น หัวหน้าไม่อยู่ซึ่งประโยค “หัวหน้าไม่อยู่” นั้นครูพูดด้วยสำเนียงเบา เหมือนกับพูดกับตัวเองโดยไม่ได้ต้องการให้ใครสนใจฟัง

ตัวอย่างที่ 40

t. Where is Sirachat?

s. เล่าบอกว่าไปงานอะไร จักรยานยนต์อะไรเนียล่ะคะ

t. OK, Hua Na? หัวหน้าไม่อยู่

ตัวอย่างที่ 41

t. Very good. Pruek, sit down please. ครูเอนับถึงเท่าไรแล้ว?

s. สี่

จากตัวอย่างที่ 41 ครูใช้ภาษาอังกฤษเพื่อกล่าวชมเชยนักเรียนพร้อมกับสั่งให้นั่งลงได้ และสลับไปใช้ภาษาไทยเพื่อถามว่าเมื่อสักครู่นี้ผ่านมานั้นครูได้นับถึงเลขอะไรแล้ว ตัวอย่างนี้แสดงให้เห็นว่า แม้ภาษาอังกฤษจะเป็นภาษาเป้าหมายในการเรียนรู้ แต่เมื่อถึงคราวที่ต้องสื่อสารจริงกับนักเรียน ครูกลับเลือกสลับไปใช้ภาษาไทย

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของการสลับจากภาษาไทยเป็นอังกฤษของครูระหว่างการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 จากการถอดเทปบันทึกการเรียนการสอน

วัตถุประสงค์การสลับภาษา	จำนวนครั้ง	ค่าร้อยละ
1. มอบหมายงานหรือการบ้าน	54	16.31
2. แสดงตัวอย่างการใช้ภาษาและนำเสนอเนื้อหาในบทเรียน	118	35.65
3. บอกเล่าประสบการณ์หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน	0	0.00
4. ขอความช่วยเหลือหรือกล่าวขอโทษ	6	1.81
5. ควบคุมระเบียบในห้องเรียน	37	11.18
6. ประเมินความก้าวหน้าและแสดงผลตอบรับ	28	8.46
7. กล่าวนอกประเด็นการเรียนการสอน	1	0.30
8. ควบคุมเวลาในการทำกิจกรรม	12	3.64
9. ตรวจสอบความก้าวหน้าหรือความเข้าใจ	63	19.03
10. ชักชวนให้ร่วมทำกิจกรรม	6	1.81
11. อื่นๆ	6	1.81
รวม	331	100

จากตารางที่ 4 พบว่าครูสลับจากภาษาไทยไปสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษเพื่อแสดงตัวอย่างการใช้ภาษาและนำเสนอเนื้อหาในบทเรียน มากที่สุด(ร้อยละ 35.65) รองมาลงคือ ตรวจสอบความก้าวหน้าและความเข้าใจของนักเรียน (ร้อยละ 19.03) มอบหมายงาน หรือ การบ้าน (ร้อยละ 16.31) ควบคุมระเบียบในห้องเรียน (ร้อยละ 11.18) ประเมินความก้าวหน้า และแสดงผลตอบรับ (ร้อยละ 8.46) ควบคุมเวลาในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน (ร้อยละ 3.64) ขอความช่วยเหลือและกล่าวขอโทษ (ร้อยละ 1.81) ชักชวนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม (ร้อยละ 1.81) การสลับภาษาเพื่อวัตถุประสงค์อื่น (ร้อยละ 1.81) และ กล่าวนอกประเด็นการเรียนการสอน (ร้อยละ 0.30) และ ไม่มีการสลับภาษาเพื่อบอกเล่าประสบการณ์หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน (ร้อยละ 0.00)

จากการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ในการสลับจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษของครูระหว่างการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 สรุปได้เป็นตัวอย่างดังต่อไปนี้

1. มอบหมายงาน หรือ การบ้าน

ตัวอย่างที่ 1

t. รู้เรื่องหรือเปล่าอะ พัด Yes มั่วซ้ำ So homework today, everybody, what? Color the pictures and bring it the class next week.

ตัวอย่างที่ 2

t. ยังไม่ได้ให้ทำอะไรทั้งสิ้นเลย เดี่ยวจะเอาน้ำปามาให้ ครูเอบอกว่าคุณเอลิ้มทำมา ขอโทษที and moreover, everybody er...pick up, prepare the notebook. Put the writing notebook on your desk.

ตัวอย่างที่ 1 แสดงตัวอย่างการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสั่งการบ้านและกำหนดเวลาส่งใน ขณะที่ตัวอย่างที่ 2 แสดงตัวอย่างการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อออกคำสั่งให้นักเรียนเตรียมสมุดขึ้นมาวางไว้บนโต๊ะเพื่อจะทำแบบฝึกหัดในห้องเรียน

2. แสดงตัวอย่างการใช้ภาษาและนำเสนอเนื้อหาในบทเรียน

ตัวอย่างที่ 3

t. กลางวันนี้เดี๋ยวไปหาเลย เดี่ยวจะให้ดูน้อง ปอ 1 แล้วอ่าน the

s. the

t. /dʒ/

s. /dʒ/

t. /e/

s. /e/

t. /t/

s. /t/

ตัวอย่างที่ 4

t. เดี่ยวครูจะล้วงให้เลย 2 มือเลย

s1.(เล็กเอามือล้วงปาก)

t. The boy's name is Bob. Right. Bob has a toy.

s. Jet

t. The Jet, right? It is a tin jet. Is it big or small?

s. Big

t. It is a big jet and then he plays the jet, right? He plays the jet and the jet is up, because there is ?

s. wind

ตัวอย่างที่ 3 เป็นการสลับภาษาเพื่อแสดงตัวอย่างการอ่านออกเสียงพร้อมให้นักเรียนออกเสียงตามในขณะที่ตัวอย่างที่ 4 นั้นครูใช้ภาษาอังกฤษในการสอนเนื้อเรื่องในหนังสือเรื่อง “The Jet” ส่วนตัวอย่างที่ 5 นั้นครูสลับไปใช้ภาษาอังกฤษเพื่อกล่าวซ้ำสิ่งที่ชี้แจงไปแล้วเป็นภาษาไทยอีกครั้ง เพื่อสอนให้นักเรียนเรียนรู้ว่าประโยคภาษาไทยนั้น สามารถพูดได้เป็นภาษาอังกฤษอย่างไร

ตัวอย่างที่ 5

s1.s ไม่ใช่หรอ

s2.s ไม่ใช่หรอครับ

t. อืม sat ไม่ใช่ zat No, I didn't say. It is just SAT.

3. บอกเล่าประสบการณ์หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน

ไม่พบการสลับจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษเพื่อบอกเล่าประสบการณ์หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน

4. ขอความช่วยเหลือ และ กล่าวขอโทษ

ตัวอย่างที่ 6

t. อ้วยตายแล้ว ทำไมไม่รอครูเอละ ? ทำไมไม่รอครูเอละถูก พัด ครูเอต้องบ่นพัดทุกครั้งเลย เป็นอะไร เป็นบ้าหรอ? เดี่ยวอดเล่นเกมไปเลย ใครใช้ดินสอแท่งนี้เนี่ย

s1.ของพัด

t. วันนี้ Sorry today I forgot to make a cover for....for the jet.

จากตัวอย่างที่ 6 ครูใช้ภาษาอังกฤษเพื่อกล่าวคำขอโทษหลังจากที่รู้ตัวว่าลืมหยิบหน้าปกมาให้ให้นักเรียนใส่หนังสือเรื่อง “The Jet” ส่วนตัวอย่างที่ 7 เป็นตัวอย่างการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อขอยืมไม้บรรทัดจากนักเรียนคนหนึ่งเพื่อมาตีอีกคนหนึ่ง

ตัวอย่างที่ 7

t. เดี่ยวสงสัยจะได้ตีพัดแล้วละ Chaiyapon, Can I borrow your ruler?

5. ควบคุมระเบียบในห้องเรียน

ตัวอย่างที่ 8

t. (ตีเอิร์น 2 ที) ไปนั่งข้างเพื่อน คนที่ไม่มีไปนั่งข้างเพื่อนคนที่มี ไปเดี๋ยวนี้ Pruek

Sanun and Sukon, go to sit with the friends who have a tiny book "The jet".

ตัวอย่างที่ 9

t. สมุดก็ลืม การบ้านก็ลืมทำ ครูเอว่่านอนอยู่บ้านดีกว่า ดินสออะ? Pick it up. Not just only one, there are two. Pat, pick ur pencils up.

ตัวอย่างที่ 8 แสดงการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อออกคำสั่งให้นักเรียนคนที่ไม่ได้เอาหนังสือเรียนมาไปนั่งกับคนที่หนังสือ ในขณะที่ตัวอย่างที่ 9 แสดงการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อออกคำสั่งให้นักเรียนหยิบดินสอขึ้นมาสองแท่ง เนื่องจากครูเคยสั่งไว้แล้วว่า ควรมีดินสอสองแท่ง ใช้จริงหนึ่งแท่งและสำรองไว้อีกหนึ่งแท่ง

6. ประเมินความก้าวหน้า และแสดงผลตอบรับ

ตัวอย่างที่ 10

t. มันออกเสียงยังไงนะ

s. /n/

t. Right, right, very good Pruek.

ตัวอย่างที่ 10 ครูแสดงผลตอบรับต่อคำตอบของนักเรียนด้วยการกล่าวชื่นชมพร้อมชมเชยส่วนตัวอย่างที่ 11 ครูเน้นคำว่า "yes" จากนั้นตามด้วยประโยค "That's right." เพื่อแสดงว่านักเรียนตอบได้ถูกต้องแล้ว

ตัวอย่างที่ 11

s. กังหันลม

t. ทำไมอะ

s. wind แปลว่าลม

t. Yes! That's right.

7. กล่าวนอกประเด็นการเรียนการสอน

ตัวอย่างที่ 12

t. มีหลายกีฬามาก เดี่ยวครูจะอธิบายอีกทีหนึ่งเนอะ เดี่ยวเรา talk about กีฬา again I will talk later about the costumes.

ตัวอย่างที่ 12 ครูกำลังพูดถึงเรื่องกิจกรรมที่จะมีขึ้นในวันกีฬาโรงเรียน ซึ่งในตัวอย่างนี้ ครูสลับไปใช้ภาษาอังกฤษเพื่อแจ้งให้นักเรียนทราบว่าสำหรับเรื่องชุดที่จะใส่ในวันกีฬาโรงเรียนนั้น จะพูดคุยรายละเอียดกันอีกที

8. ควบคุมเวลาในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน

ตัวอย่างที่ 13

t. เริ่มทำได้เลย 2 minutes to try to read the story and fill in the words from the right.

จากตัวอย่างที่ 13 หลังจากที้ออกคำสั่งให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเป็นภาษาไทยแล้วครู สลับไปใช้ภาษาอังกฤษเพื่อชี้แจงเรื่องเวลาในการทำแบบฝึกหัด ส่วนตัวอย่างที่ 14 ครูใช้วิธีการนับ เลขเพื่อเร่งให้นักเรียนรีบทำแบบฝึกหัดให้เสร็จแล้วเอามาส่ง

ตัวอย่างที่ 14

t. ชักทีนึ่ง ครูเอว่า ถ้านักเรียนตั้งใจอ่านเนี่ย ครูเอเห็นเนี่ยเราลองทำดู ถูกด้วยนะ ถูกด้วย อย่าเพิ่งคิดว่ามันยากลูก

s. (ทำงานต่อ)

t. I will count 10. When it is 10, everybody has to finish. 1...2.....3.....4.....4

9. ตรวจสอบความก้าวหน้าและความเข้าใจของนักเรียน

ตัวอย่างที่ 15

s. ครูขาทำไมไม่มี 'e' อะ

t. ก็เพราะว่าเราใช้ 'e' ปนกับตัวอื่นด้วย นะ cip, we have cip, when we plus 'e' it becomes?

s. cipe

จากตัวอย่างที่ 15 ครูใช้ภาษาอังกฤษเพื่อถามนักเรียนว่าหากเพิ่มตัว 'e' ลงท้ายคำ จะทำให้ เสียงสระเปลี่ยนไปอย่างไร ส่วนตัวอย่างที่ 16 ครูถามนักเรียนว่าคำศัพท์ที่ยกมาทั้งหมดมีเสียงสระ อะไร

ตัวอย่างที่ 16

t. วันนี้ลืมไปหมดแล้วทุกอย่าง What is the vowel sound of each word, cap map man cat pan can?

s. /æ/

10. ชักชวนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม สร้างความสนุกในการทำกิจกรรม
ตัวอย่างที่ 17

t. คราวนี้ เริ่มเรียนกันก่อน ดีหรือเปล่า I said that เรียนก่อนได้มัย อะ Last week, teacher
A said that we have 2 groups, right? Group one, who is in group one, raise your hand. Group one,
Sanun ! What is your group?

ตัวอย่างที่ 17 แสดงการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อแบ่งกลุ่มการทำกิจกรรมซึ่งเป็นบทบาทสมมติตามเนื้อเรื่องที่เรียนไปเมื่อสัปดาห์ก่อนหน้านี้ ส่วนตัวอย่างที่ 18 ครูสลับไปใช้ภาษาอังกฤษเพื่อถามว่าอีกกลุ่มหนึ่งใครจะเป็นคนเล่าเรื่อง

ตัวอย่างที่ 18

t. ครูจะเป็นคนเล่า ผั่งนี้ For this group, who will be the narrator?

11. การสลับภาษาเพื่อวัตถุประสงค์อื่น

ตัวอย่างที่ 19

t. เอ๊ะ คำว่า trick อยู่ตรงไหน

s. Number five.

t. Number five? OK thank you

ตัวอย่างที่ 20

t. เอามาให้คุณครูเอเวลากลางวันก็ได้

s. (กลับไปนั่งลอกโจทย์)

s1. คุณครูเอ ข้อ 2 ทำไมมันมีคำถาม 2 ข้ออะ

t. No, The jet is up. The boy gets the jet or the boy did not get the jet. It is only one question.

ตัวอย่างที่ 19 ครูสลับไปใช้ภาษาอังกฤษเพื่อกล่าวคำขอบคุณ และตัวอย่างที่ 20 ครูสลับไปใช้ภาษาอังกฤษเพื่อตอบข้อสงสัยของนักเรียนซึ่งใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร ตัวอย่างนี้แสดงการที่ครูและนักเรียนเลือกใช้ภาษาต่างกันในการสื่อสารกัน ซึ่งวัตถุประสงค์ของครูคือการฝึกทักษะการสื่อสารด้วยภาษาเป้าหมายให้นักเรียน

ตัวอย่างที่ 21

t. สองนะ คราวหลัง เตรียมวางไว้เลย สองนะ

s. Everybody stand up, please. Good morning teacher A.

t. Good morning everybody. Sit down.

ตัวอย่างที่ 22

t. เดี่ยวครูจะให้ฟัง สงสัยพี่จะออกเล่นคนเดียว คนอื่นเค้าพร้อมแล้ว พี่ยังไม่พร้อม ไข่ม้อย เดี่ยวครูเอามาไปนั่ง ตรงโน้นเลย (ชี้ไปข้างหน้า)

s. (หัวเราะ)

t. Where is Sirachat?

s. เค้าบอกว่าไปงานอะไร จักรยานยนต์อะไรเนี่ยละคะ

ตัวอย่างที่ 21 แสดงการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อกล่าวคำทักทายในขณะที่ตัวอย่างที่ 22 แสดงตัวอย่างการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อถามคำถาม

ตัวอย่างที่ 23

s. ไม่ต้องเขียน question mark ไข่ม้อยคะ?

t. ไม่ต้อง Because it is not a real question.

จากตัวอย่างที่ 23 เมื่อนักเรียนคนหนึ่งมีข้อสงสัยและเอ่ยถามครูเป็นภาษาไทย จะเห็นว่าตอนแรกนั้นครูใช้ภาษาเดียวกับนักเรียน แต่ทันใดนั้นครูได้สลับไปใช้ภาษาอังกฤษเพื่อชี้แจงเหตุผลเพิ่มเติม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นักเรียน

สำหรับการสัมภาษณ์นักเรียนทั้งชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3 และ 2/2 นั้น ผู้วิจัยใช้คำถามทั้งหมด 5 คำถาม ได้แก่ 1) ในห้องเรียนภาษาอังกฤษนั้น นักเรียนสื่อสารกับเพื่อนๆ ด้วยภาษาใดเป็นส่วนใหญ่เพราะเหตุใด 2) ในห้องเรียนภาษาอังกฤษนั้น นักเรียนสื่อสารกับคุณครูด้วยภาษาใดเป็นส่วนใหญ่เพราะเหตุใด 3) นักเรียนมีความเข้าใจในการสื่อสารของคุณครูซึ่งใช้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยสลับกันไปมามากน้อยเพียงใด 4) นักเรียนมีความสับสนในการฟังภาษาอังกฤษและภาษาไทยสลับกันไปมาบ้างหรือไม่ ถ้ามีความสับสนนั้นอยู่ในระดับมากน้อยเพียงใดและ นักเรียนแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร และ 5) นักเรียนคิดว่า หากคุณครูพูดภาษาอังกฤษในชั้นเรียนอย่างเดียว ดีหรือไม่ เพราะเหตุใด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นักเรียนแต่ละคน (ดูคำตอบของนักเรียนเป็นรายคนที่ภาคผนวก ค และ ง) ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3 เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่มีการสลับภาษา

นักเรียนส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยในการสนทนากับเพื่อนๆ ซึ่งเกือบทั้งหมดกล่าวว่าไม่เคยใช้ภาษาอังกฤษในการสนทนากับเพื่อนๆ โดยมีเหตุผลแตกต่างกันไปได้แก่ อยากใช้แต่ยังไม่เป็น ไม่อยากใช้ ความเคยชิน หากใช้ภาษาอังกฤษเกรงว่าเพื่อนๆ จะไม่สนใจฟังและพื้นฐานภาษาอังกฤษยังไม่ได้พอ มีนักเรียนเพียง 2 คนเท่านั้นที่กล่าวว่าเคยใช้ภาษาอังกฤษบ้างเล็กน้อยในการพูดคุยกับเพื่อนในห้องเช่นการทักทาย “Hello” การถามชื่อ “What’s your name?” การถามคำถาม “What is it?” หรือกล่าวเล่น ๆ ว่า “There is a dog.” นอกจากนี้นักเรียนบางคนยังกล่าวว่าจะใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสนทนากับเพื่อนนั้น ก็ต่อเมื่อฝึกบทสนทนาตามบทเรียนหรือตามที่ครูสั่งเท่านั้น เช่นการฝึกถามว่า “What do you love?” อย่างไรก็ตาม มีนักเรียน 2 คน จากทั้งหมด 19 คน ที่กล่าวว่าตนเองเคยใช้ภาษาอังกฤษในการพูดคุยกับเพื่อนนอกโรงเรียน คนแรกกล่าวว่าตนเองใช้ภาษาไทยเพื่อสนทนากับเพื่อนที่โรงเรียน แต่บางครั้งใช้ภาษาอังกฤษในการสนทนากับเพื่อนบ้านชาวต่างชาติ นักเรียนยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่เพื่อนชาวต่างชาติหกล้ม นักเรียนได้ถามคำถามเป็นภาษาอังกฤษว่า “You OK?” ส่วนคนที่สองกล่าวว่าใช้ภาษาไทยเพื่อสนทนากับเพื่อนๆ แต่เคยใช้ภาษาอังกฤษเพื่อพูดคุยกับเพื่อนนอกชั้นเรียน โดยให้เหตุผลว่าตนเองเรียนภาษาอังกฤษได้มาตั้งแต่เด็กแล้ว

นักเรียนส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยในการสนทนากับคุณครู ด้วยเหตุผลได้แก่ มีพื้นฐานภาษาอังกฤษไม่มากพอ ความเขิน ไม่กล้าพูด กลัวพูดผิด และอยากใช้แต่ยังไม่เป็น อย่างไรก็ตาม มีนักเรียนบางคนกล่าวว่าเคยใช้ภาษาอังกฤษเพื่อพูดคุยกับคุณครูบ้างเล็กน้อย ตัวอย่างเช่นการถามคำถามง่ายๆ “What is it?” การขออนุญาตไปเข้าห้องน้ำ “May I go out?” การพูดตามคำสั่งคุณครู และการฝึกพูดตามเนื้อหาในบทเรียน เช่น การใช้คำถาม “What do you like?” ครูจะตอบว่า “I like pizza.” เป็นต้น

เมื่อถามว่านักเรียนเข้าใจในบทเรียนที่ครูสอนด้วยการสลับภาษามากน้อยเพียงใดและเคยเกิดความสับสนบ้างหรือไม่ นักเรียนส่วนใหญ่ประเมินความเข้าใจของตนเองอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ด้วยเหตุผลที่ว่า ครูใช้ภาษาไทยช่วยในการสอนและในการแปลความหมาย มีนักเรียนจำนวน 6 คนจากทั้งหมด 19 คน ที่กล่าวว่าไม่เคยเกิดความสับสนในการสอนด้วยการสลับภาษาของครูเลย เนื่องจากเหตุผลต่าง ๆ ได้แก่ ครูใช้ภาษาไทยช่วยตีความหมายหรืออธิบาย มีเพื่อนในห้องช่วยแปลให้ฟังและตนเองมีพื้นฐานภาษาอังกฤษดีอยู่แล้ว ส่วนนักเรียนคนอื่น ๆ กล่าวว่าเคยเกิดความสับสนบ้างเล็กน้อยโดยเฉพาะเมื่อครูใช้ภาษาอังกฤษ ส่วนการแก้ปัญหาเมื่อเกิดความสับสนนั้นมีแตกต่างกันไป ได้แก่ ยกมือถามครู ถามเพื่อน เปิดหนังสือดู พยายามฟังแยกภาษา และเลือกฟังเฉพาะเวลาที่ครูพูดภาษาไทย

เมื่อถามว่าหากครูพูดภาษาอังกฤษในชั้นเรียนอย่างเดียวดีหรือไม่ ส่วนใหญ่ตอบว่าชอบแบบที่มีภาษาไทยเข้ามาช่วยมากกว่า สาเหตุเพราะหากใช้ภาษาอังกฤษล้วน คงเข้าใจได้ไม่มาก มีเพียง 6 คนจากทั้งหมด 19 คนเท่านั้นที่เห็นดีกับการครูใช้ภาษาอังกฤษในการสอนอย่างเดียว เนื่องจากสามารถทำความเข้าใจได้โดยไม่เกิดความสับสน มีเพื่อนช่วยแปลให้ฟัง ต้องการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ต้องการฝึกภาษาอังกฤษ และมีพื้นฐานภาษาอังกฤษดีอยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม มีนักเรียนเพียงคนเดียวเท่านั้นที่ไม่ได้ให้ความคิดเห็นว่าการใช้ภาษาอังกฤษล้วนดีหรือไม่ หรือนักเรียนชอบหรือไม่ เพียงแต่กล่าวว่าหากจะสอนด้วยภาษาอังกฤษเพียงอย่างเดียวก็จำเป็นต้องตีความหมายเป็นภาษาไทยให้ได้ด้วยตัวเอง สำหรับนักเรียนส่วนใหญ่ที่ยังคงเห็นดีกับการใช้ภาษาไทยเข้ามาช่วยในการสอนภาษาอังกฤษ ให้เหตุผลว่ายังไม่มีพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษมากพอที่จะเข้าใจบทเรียนหรือตีความได้ด้วยตนเอง บางคนกล่าวว่าหากครูไม่พูดภาษาไทยจะไม่เข้าใจบทเรียน ในขณะที่บางคนให้เหตุผลว่าการใช้ภาษาไทยเข้ามาช่วยนั้นทำให้เข้าใจบทเรียนได้ง่ายกว่า

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่มีการสลับภาษา

นักเรียนส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยเป็นหลักในการสนทนากับเพื่อนๆ บางคนกล่าวว่าเคยใช้ภาษาอังกฤษบ้างเล็กน้อยเช่นในการทักทาย “Hello” และการถามชื่อ “What’s your name?” บางคนใช้ภาษาอังกฤษก็ต่อเมื่ออยู่ต่อหน้าครู โดยพูดภาษาอังกฤษกับเพื่อนตามที่ครูสั่งเท่านั้น บางคนจะใช้ภาษาอังกฤษเมื่อฝึกสนทนากับเพื่อนตามเนื้อหาในบทเรียนเท่านั้น ในขณะที่บางคนใช้ภาษาอังกฤษเมื่อบอกคำตอบของแบบฝึกหัดแก่เพื่อนที่ถามเท่านั้น นอกจากนี้นักเรียนบางคนกล่าวว่าส่วนใหญ่แล้วจะใช้ภาษาไทยและแทบไม่เคยใช้ภาษาอังกฤษเลยเนื่องจากไม่รู้ว่าจะใช้อย่างไร

นักเรียนส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยในการสนทนากับคุณครูมากกว่าภาษาอังกฤษ เนื่องจากยังไม่มีความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ อย่างไรก็ตาม บางคนกล่าวว่าเคยพูดภาษาอังกฤษกับครูบ้างเมื่อไม่ทราบ จะกล่าวว่า “I don’t know.” บางคนใช้ภาษาอังกฤษเมื่อขออนุญาตไปเข้าห้องน้ำโดยกล่าวว่า “May I go to the toilet?” นักเรียนบางคนนั้นแม้ว่าจะไม่เคยใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสนทนากับเพื่อนเลย แต่กลับพยายามจะใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสนทนากับครูมากกว่าภาษาไทย ในขณะที่บางคนกล่าวว่าแต่หากภาษาอังกฤษเก่งขึ้น จะพยายามใช้มากกว่านี้

เมื่อถามว่านักเรียนเข้าใจในบทเรียนที่ครูสอนด้วยการสลับภาษามากน้อยเพียงใดและเคยเกิดความสับสนบ้างหรือไม่ นักเรียนส่วนใหญ่กล่าวว่าสามารถเข้าใจบทเรียนได้เป็นอย่างดี และเกิดความสับสนเล็กน้อยเท่านั้นเมื่อครูใช้ภาษาอังกฤษซึ่งจะแก้ปัญหาด้วยการถามครู บางคนให้เหตุผลว่าที่ไม่สับสนก็เพราะครูพูดชัดและเนื้อหาที่พูดภาษาไทยและภาษาอังกฤษนั้นเป็นเนื้อหาเดียวกัน ในขณะที่บางคนให้เหตุผลว่า ที่ไม่เคยสับสนก็เพราะสามารถทำความเข้าใจทั้งสองภาษาได้

ค่อนข้างมาก อย่างไรก็ตามเมื่อถามว่าหากครูพูดภาษาอังกฤษในชั้นเรียนอย่างเดียวดีหรือไม่ ทุกคนเห็นพ้องต้องกันว่าไม่ดีเพราะคงจะฟังเข้าใจได้ไม่มาก เนื่องจากนักเรียนยังต้องฟังภาษาไทยในการช่วยให้เข้าใจบทเรียน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลที่เก็บจากครูสอนภาษาอังกฤษ

1. ข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์เพิ่มเติม

ครูใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักในห้องเรียน ประมาณร้อยละ 60-70 ของการใช้ภาษาทั้งหมด เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการโรงเรียนสองภาษาคือ ให้นักเรียนมีโอกาสได้สัมผัสกับภาษาอังกฤษให้ได้มากที่สุด โดยวิธีสอนนั้น ครูใช้การเรียนรู้เนื้อหาเป็นหลัก หรือ Content Based Learning ในการสอน โดยการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อ เนื่องจากยึดความเชื่อที่ว่าควรใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในการเรียนการสอนเป็นหลัก เพราะนอกจากจะเรียนการเขียน การอ่าน และหลักไวยากรณ์แล้ว นักเรียนยังได้ฝึกทักษะการฟังและการสื่อสารอีกด้วย

สำหรับเกณฑ์ในการแบ่งใช้ทั้งภาษาอังกฤษและภาษานั้น ครูชี้แจงว่าใช้ภาษาอังกฤษในการสอนเนื้อหาตามบทเรียนเป็นส่วนใหญ่และจะสลับไปใช้ภาษาเพื่อคำนิยามหรือคำเตือนเรื่องไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยและความไม่ตั้งใจในการเรียนของนักเรียน นอกจากนี้ ยังใช้ภาษาไทยในการอธิบายบทเรียนให้นักเรียนได้เข้าใจมากขึ้น อีกทั้งยังใช้ภาษาไทยเป็นหลักในการสนทนาเรื่องนอกเหนือจากบทเรียน

ในความคิดเห็นของครูนั้นนักเรียนมีปฏิกิริยาการตอบสนองในแง่ของความเข้าใจในการสอนแบบด้วยการสลับภาษาในระดับที่ดี อย่างไรก็ตามเมื่อถามถึงภาษาที่นักเรียนใช้ในห้องเรียนครูกล่าวว่าแม้ว่านักเรียนจะเรียนเป็นภาษาอังกฤษ แต่ร้อยละ 99.99% ยังคงใช้ภาษาไทยในการสนทนากันในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ครูได้ยกตัวอย่างการใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนของนักเรียนว่าจะใช้คำเมื่อมีการแสดงบทบาทสมมติหรือบทสนทนาโดยใช้ภาษาอังกฤษตามบทเรียน และคำอื่นๆง่าย เช่น “finish” และ “absent” เนื่องจากนักเรียนคุ้นเคยและชินปากแล้ว ในบางครั้งนักเรียนอาจเคยชินกับการเรียก “teacher” มากกว่าคุณครู และเรียก “book” แทนคำว่าหนังสือ ส่วนภาษาไทยนั้นนักเรียนใช้ภาษาไทยเพื่อซักถามเมื่อไม่เข้าใจ แปลความหมายคำหรือข้อความ คอยเรื่องนอกบทเรียน และฟ้องร้องเมื่อโดนเพื่อนแกล้ง หรือ เห็นเพื่อนทำไม่ถูกต้องเหมาะสม ส่วนการสนทนานอกห้องเรียนนั้น นักเรียนทุกคนใช้ภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาของตนเองเพื่อสนทนากับเพื่อนนอกห้องเรียนในทุกๆเรื่อง จะมีก็แต่ใช้ภาษาอังกฤษปนเพียงแต่เรียก “teacher” แทนคำว่าครูและพูด “Yes”, “No”, หรือ “Okay” เท่านั้น

เมื่อถามถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ภาษาแม่เข้ามาช่วยในการเรียนการสอนในห้องเรียน ครูกล่าวว่า การใช้ภาษาไทยเข้ามาช่วยในการสอนภาษาอังกฤษมีข้อดี คือ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนมากขึ้นและลึกซึ้งขึ้น และสร้างความเป็นกันเองระหว่างครูและนักเรียน เวลาตกเดือนหรือต่าหนักเรียนทำไม่ถูกไม่ควร นักเรียนก็เข้าใจชัดเจน ทำให้เกิดความกลัวเกรงครู และทำให้ห้องเรียนเป็นระเบียบมากขึ้น โดยครูยอมรับว่าการใช้ภาษานั้นสามารถควบคุมนักเรียนในห้องได้อย่างมีประสิทธิภาพได้มากกว่าภาษาอังกฤษ อย่างไรก็ตาม ในบางครั้งการใช้ภาษาไทยเข้ามาช่วยมากเกินไป อาจทำให้นักเรียนเคยตัว และมีความพยายามน้อยในการฝึกใช้ภาษาอังกฤษ เพราะรู้ว่า หากไม่เข้าใจยังงั้น ก็มีครูคอยแปลให้อยู่แล้ว

จากการสัมภาษณ์เพิ่มเติมนอกเหนือจากการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปฏิกิริยาตอบสนองที่มีต่อการเรียนการสอนแบบสองภาษาครูกล่าวว่า นักเรียนมีความเข้าใจในบทเรียนเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม มีบางกรณี โดยเฉพาะช่วงเริ่มต้นภาคเรียนที่นักเรียนแสดงสีหน้าไม่เข้าใจหรือไม่แน่ใจกับคำสั่งที่ครูสั่งเป็นภาษาอังกฤษ แต่เนื่องจากครูมักออกคำสั่งเดิมซ้ำกันหลายครั้ง อีกทั้งยังมีรายชื่อคำสั่งและคำแปลแจกนักเรียน จึงทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจว่าครูสั่งว่าอย่างไรและสามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง ในการสั่งการบ้านนักเรียนอาจยกมือถามเพื่อให้แน่ใจในสิ่งที่ตนเองต้องทำมาส่งครู แต่ส่วนใหญ่แล้ว ครูใช้ “Teacher Technique” ซึ่งครูจะเป็นคนป้อนคำถามต่างๆ เพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนเข้าใจสิ่งที่ครูสั่งอย่างแท้จริง นอกจากนี้ครูยังกล่าวว่า ไม่เคยได้ยินนักเรียนพูดเลยว่า ไม่เข้าใจหรือให้อธิบายใหม่ จึงกล่าวได้เลยว่า นักเรียนมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อการสอนและการสื่อสารด้วยการสลับภาษาของครูเป็นอย่างดี

2. ข้อมูลจากบันทึกหลังการสอน

ผู้วิจัยได้ขอให้ครูทำเครื่องหมายระบุวัตถุประสงค์ของการสลับจากภาษาอังกฤษ (ภาษาเป้าหมาย) ไปสื่อสารด้วยภาษาไทย (ภาษาแม่) ที่ตนเองจำได้หลังสิ้นสุดการสอนแต่ละชั่วโมง ทั้งวิชาการเขียนภาษาอังกฤษของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3 และการอ่านภาษาอังกฤษของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 ได้ผลสรุปดังตารางที่ 5 และ 6

ตารางที่ 5 ระดับความถี่การสลับจากภาษาอังกฤษเป็นไทยในการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1/3 จากการทำบันทึกหลังการสอนของครูผู้สอน

วัตถุประสงค์การสลับภาษา	ระดับความถี่
1. สอนหลักไวยากรณ์	น้อย
2. ควบคุมระเบียบในห้องเรียน	มากที่สุด
3. แสดงอารมณ์หรือความรู้สึก	น้อย
4. อุทานหรือแสดงความตกใจ	น้อยที่สุด
5. แสดงความคิดเห็นส่วนตัว	น้อยที่สุด
6. กล่าวซ้ำ	มาก
7. อธิบายรายละเอียดเพิ่มเติม	น้อย
8. สอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ	น้อยที่สุด
9. กระตุ้นการตอบสนองเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ	ปานกลาง
10. ตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน	น้อยที่สุด
11. มอบหมายงานหรือการบ้าน	น้อย
12. ออกคำสั่งในชั้นเรียน	น้อยที่สุด
13. เปลี่ยนหัวข้อ ประเด็นหรือกิจกรรม	น้อยที่สุด
14. พุดคุยนอกบทเรียนหรือ สร้างบรรยากาศเป็นกันเอง	น้อย
15. ให้สัญญาณเปลี่ยนคู่สนทนา	น้อยที่สุด
16. การสลับภาษาซึ่งเกิดจากประเด็นและคู่สนทนาเป็นปัจจัย	น้อยที่สุด
17. อื่น ๆ	ไม่ระบุ

จากตารางที่ 5 พบว่าครูสลับจากภาษาอังกฤษเป็นไทยเพื่อควบคุมระเบียบในห้องเรียน
ในระดับความถี่มากที่สุด รองลงมาคือกล่าวซ้ำในระดับความถี่มาก กระตุ้นการตอบสนองเพื่อ
ตรวจสอบความเข้าใจในระดับความถี่ปานกลาง สำหรับการสลับภาษาเพื่อสอนหลักไวยากรณ์
แสดงอารมณ์หรือความรู้สึก อธิบายรายละเอียดเพิ่มเติม มอบหมายงานหรือการบ้าน พุดคุยนอก
บทเรียนหรือ สร้างบรรยากาศเป็นกันเองอยู่ในระดับความถี่น้อย และการสลับภาษาเพื่อ อุทานหรือ
แสดงความตกใจ แสดงความคิดเห็นส่วนตัว สอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ตรวจสอบความก้าวหน้า
ของนักเรียน ออกคำสั่งในชั้นเรียน เปลี่ยนหัวข้อ ประเด็นหรือกิจกรรม ให้สัญญาณเปลี่ยน

คู่สนทนา การสลับภาษาซึ่งเกิดจากประเด็นและคู่สนทนาเป็นปัจจัย อยู่ในระดับความถี่น้อยที่สุด อย่างไรก็ตามครูไม่ได้ระบุการสลับภาษาเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ

ตารางที่ 6 ระดับความถี่การสลับจากภาษาอังกฤษเป็นไทยในการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 จากการทำบันทึกหลังการสอนของครูผู้สอน

วัตถุประสงค์การสลับภาษา	ระดับความถี่
1. สอนหลักไวยากรณ์	น้อย
2. ควบคุมระเบียบในห้องเรียน	มากที่สุด
3. แสดงอารมณ์หรือความรู้สึก	ปานกลาง
4. อุทานหรือแสดงความตกใจ	น้อยที่สุด
5. แสดงความคิดเห็นส่วนตัว	น้อยที่สุด
6. กล่าวซ้ำ	มากที่สุด
7. อธิบายรายละเอียดเพิ่มเติม	น้อยที่สุด
8. สอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ	น้อย
9. กระตุ้นการตอบสนองเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ	มาก
10. ตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน	น้อยที่สุด
11. มอบหมายงานหรือการบ้าน	น้อยที่สุด
12. ออกคำสั่งในชั้นเรียน	น้อยที่สุด
13. เปลี่ยนหัวข้อ ประเด็นหรือกิจกรรม	น้อยที่สุด
14. พุดคุยนอกบทเรียนหรือ สร้างบรรยากาศเป็นกันเอง	น้อยที่สุด
15. ให้สัญญาณเปลี่ยนคู่สนทนา	น้อยที่สุด
16. การสลับภาษาซึ่งเกิดจากประเด็นและคู่สนทนาเป็นปัจจัย	น้อยที่สุด
17. อื่น ๆ	ไม่ระบุ

จากตารางที่ 6 พบว่าครูสลับจากภาษาอังกฤษเป็นไทยเพื่อควบคุมระเบียบในห้องเรียน และกล่าวซ้ำมากที่สุด รองลงมาคือกระตุ้นการตอบสนองเพื่อตรวจสอบความเข้าใจในระดับความถี่มาก แสดงอารมณ์หรือความรู้สึกในระดับความถี่ปานกลาง สำหรับการสลับภาษาเพื่อสอนหลักไวยากรณ์และสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับความถี่น้อย และการสลับภาษาเพื่ออธิบายรายละเอียดเพิ่มเติม มอบหมายงานหรือการบ้าน พุดคุยนอกบทเรียนหรือ สร้างบรรยากาศ

เป็นกันเอง อุทานหรือแสดงความตกใจ แสดงความคิดเห็นส่วนตัว ตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ออกคำสั่งในชั้นเรียน เปลี่ยนหัวข้อ ประเด็นหรือกิจกรรม ให้สัญญาณเปลี่ยนคู่สนทนา การสลับภาษาซึ่งเกิดจากประเด็นและคู่สนทนาเป็นปัจจัย อยู่ในระดับความถี่น้อยที่สุด อย่างไรก็ตาม ครูไม่ได้ระบุการสลับภาษาเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ

ส่วนที่ 4 ข้อมูลที่ได้จากการจดบันทึกขณะสังเกตการณ์ในห้องเรียน

ในการสังเกตการณ์ในชั้นเรียน ผู้วิจัยและผู้ร่วมสังเกตการณ์ใช้วิธีจดสิ่งต่างๆ ที่พบเห็นลงในสมุดของตนเอง โดยไม่มีการระบุรหัสแทนข้อมูลหรือตั้งเกณฑ์ใดๆ ทั้งสิ้น ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลมากที่สุดและครอบคลุมจากหลายมุมมองที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ ซึ่งผลจากการเรียบเรียงข้อมูลทั้งของผู้วิจัยและผู้ร่วมสังเกตการณ์รวมกันถูกนำเสนอในประเด็นดังต่อไปนี้

1. สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน

ห้องเรียนทั้งของชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3 และ 2/2 อยู่ชั้นสองของอาคารเรียน โดยทั้งสองห้องเรียนมีสภาพแวดล้อมเหมือนกันทั้งการจัดเรียงโต๊ะนักเรียนและโต๊ะครูและความสะอาดภายในห้องเรียนมีแสงสว่างเข้ามาทางหน้าต่าง บรรยากาศโปร่งสบาย ด้านหน้าห้องเป็นกระดานสีขาว (White Board) ข้าง ๆ กระดานสีขาวเป็นกระดานตกแต่งด้วยลวดลายสวยงามและมีวันที่กำกับด้วย ซึ่งวันทีนั้นสามารถปรับเปลี่ยนได้ ด้านหลังห้องเป็น โต๊ะครูและ โต๊ะสำหรับวางกล่องใส่แฟ้มงานของนักเรียน เนื่องจากในแต่ละวันนักเรียนต้องเรียนหลายวิชา จึงจัดกล่องใส่หนังสือและแบบฝึกหัดสำหรับบางวิชาที่นักเรียนไม่ต้องนำกลับบ้าน โดยแต่ละกล่องจะมีชื่อนักเรียนแต่ละคนติดไว้ชัดเจน อีกมุมหนึ่งของด้านหลังห้องเรียนเป็นถังขยะซึ่งถังขยะเป็นสถานที่ซึ่งนักเรียนที่ไม่ตั้งใจเรียนจะต้องมาขึ้นเป็นประจำ ในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน พบว่าทั้งสองฝ่ายมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน โดยสังเกตได้จากการที่ครูเรียกแทนตัวเองว่า “ครูเอ” ซึ่งนักเรียนต่างก็เรียกครูด้วยชื่อเล่นเช่นกัน นอกจากนี้ครูยังเรียกนักเรียนบางคนด้วยชื่อเล่นอีกด้วยเพื่อแสดงความสนิทสนมใกล้ชิดอีกด้วย

2. การใช้ภาษาของครูภายในห้องเรียน

เมื่อครูเดินเข้ามาในห้องเรียนไม่ว่าจะเป็นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3 หรือ 2/2 ส่วนมากจะเริ่มต้นด้วยการใช้ภาษาไทยเพื่อควบคุมระเบียบภายในห้องเรียนและตรวจดูว่านักเรียนอยู่ในสถานะที่พร้อมจะเรียนหรือยัง จากนั้นครูจึงสลับไปสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษเป็นการให้สัญญาณว่ากิจกรรมการเรียนการสอนกำลังจะเริ่มขึ้น ครูใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักในการสอนแต่สลับไปใช้ภาษาไทยบ่อยครั้งในการจัดการกับระเบียบในห้องเรียน และกล่าวซ้ำเพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนเข้าใจ

สิ่งที่ครูสื่อสารจริง ๆ นอกจากนี้ยังพบว่าบางครั้งครูใช้ภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาแม่ของทั้งครูและนักเรียนในการสนทนาสัมพันธ์และแสดงความเป็นมิตรในฐานะที่เป็นคนในสังคมเดียวกัน

3. การใช้ภาษาของนักเรียนภายในห้องเรียน

ทั้งนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3 และ 2/2 ต่างก็ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารทั้งในและนอกห้องเรียน และจะสลับไปใช้ภาษาอังกฤษต่อเมื่อครูสั่งหรือฝึกอ่านตามหนังสือเรียนหรือในการสื่อสารง่ายๆ ในห้องเรียน เช่นการคำพูดว่า “May I go out?” เมื่อขออนุญาตไปเข้าห้องน้ำ “Finished.” เมื่อทำแบบฝึกหัดที่ครูสั่งเสร็จเรียบร้อยแล้ว และ “I’m here.” เวลาที่ครูขานชื่อเท่านั้น

4. การใช้สื่อการสอนและวิธีการสอนของครู

ครูใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมไม่ว่าจะเป็นหนังสือ ชีทแบบฝึกหัดประกอบการเรียนรู้ รวมถึงการใช้ท่าทางประกอบ การเขียนตัวอย่างหรือวาดรูปบนกระดานซึ่งช่วยให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียนได้ง่ายขึ้น อีกทั้งครูยังใช้ภาษาอังกฤษที่ง่ายต่อการเข้าใจ และคอยสลับไปใช้ภาษาไทยเพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนอยู่เสมอด้วยวิธีการป้อนคำถามกระตุ้นให้นักเรียนตอบเพื่อให้แน่ใจว่านักเรียนเข้าใจถูกต้องแล้วหรือสลับไปใช้ภาษาไทยเพื่ออธิบายให้เข้าใจกระจ่างด้วยภาษาไทยซ้ำอีกครั้ง เป็นต้น

5. ปฏิกริยาหรือการแสดงออกของนักเรียนในแง่ของความเข้าใจต่อการสอนของครูด้วยวิธีการสลับภาษา

นักเรียนส่วนใหญ่ทั้งในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3 และ 2/2 แสดงออกว่าเข้าใจสิ่งที่ครูสอนเป็นอย่างดี เห็นได้จากการตอบคำถามอย่างถูกต้องเมื่อครูป้อนคำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ นอกจากนี้ผู้วิจัยและผู้ร่วมสังเกตการณ์ยังสังเกตเห็นว่าทั้งในห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3 และ 2/2 มีนักเรียนบางคนที่ไม่เข้าใจเนื้อหาที่ครูสอนคอยช่วยเพื่อน ๆ ให้เข้าใจในบทเรียนด้วยการชี้แจงหรือแปลความหมายให้ฟังอยู่เสมอ และมีนักเรียนบางคนยกมือถามคำถามครูในห้องเรียนทันทีเมื่อไม่แน่ใจว่าตนเองเข้าใจถูกต้องหรือไม่

6. พฤติกรรมของนักเรียนในขณะที่ครูกำลังสอนภาษาอังกฤษ

นักเรียนผู้หญิง ไม่ว่าจะเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3 หรือ 2/2 ส่วนมากตั้งใจเรียนและแทบไม่เคยถูกครูตำหนิหรือตักเตือนเท่าที่นักเรียนชายซึ่ง เป็นที่น่าสังเกตว่าทั้งสองชั้นเรียนมีนักเรียนชายบางคนที่ไม่สนใจฟังครูสอนซึ่งครูจะเรียกชื่อย่อๆ ครั้งซ้ำ ๆ เพื่อตักเตือน ตำหนิ แสดงอารมณ์ไม่พอใจจนถึงขั้นทำโทษ และตลอดการสังเกตการณ์ทั้ง 12 สัปดาห์ครูจะสลับจากภาษาอังกฤษไปใช้ภาษาไทยเพื่อเรียกชื่อนักเรียนชายคนเดิมซ้ำ ๆ พร้อมว่ากล่าว ตักเตือนเนื่องจากนักเรียนมักเล่นของเล่นใต้โต๊ะ ลุกจากโต๊ะ โดยไม่ได้ขออนุญาตหรือคุยกับเพื่อนในขณะที่ครู

กำลังสอน ซึ่งสังเกตได้ว่าครูต้องสลับไปใช้ภาษาไทยบ่อยครั้งเพื่อจัดการกับนักเรียนที่มีพฤติกรรม
ดังกล่าว

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University